

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. február 1.   bel   k e d d
-----

sb0001 4 150 mtib1001

uj pénzügyi szabályok az épületfelújításra

1983. február 1. - a lakástulajdonosok alapvető érdeke, hogy ne csak lakásukat, hanem a tulajdonukban lévő épületet is időben felújítsák, s az épületek állapota nem közömbös a társadalom számára sem. a felújítással kapcsolatos új pénzügyi szabályok lehetővé teszik, hogy ha a lakók rendszeresen félreteszik a felújításhoz szükséges pénz egy részét, az összegyűjtött saját erő kiegészítéseként nagyszögű, hosszulejratu állami kölcsönt kapjanak, kedvezményes kamattal. ezt a lakásfenntartó szövetkezetek és a hatnál több lakásos társasházak lakásainak tulajdonosai kérhetik.

az új rendelkezések nem kötelező érvényűek, a szövetkezeti, vagy közös tulajdonban álló épületrészek felújításához azonban a közösségek, illetve az épületben lévő lakások felújításához a tulajdonosok csak abban az esetben kaphatnak kedvezményes - évi 3 százalékos - kamatozásu kölcsönt, ha az előirt mértékben rendszeresen képeznek felújítási alapot. az alap mértékét a lakások alapterületének minden négyzetmétere után havonta fizetendő összegben állapították meg. a felújítási ciklusidőt 30 évnél véve, felvonó nélküli épületekben az első 15 évben négyzetméterenként 2 forint, a második 15 évben 3 forint a félreteendő összeg. a felvonóval ellátott épületeknél 15 évig 3 forintot kell havonta és négyzetméterenként, további 15 évig pedig 4 forintot havonta és négyzetméterenként összegyűjteniük a tulajdonosoknak. az ezután elkészülő épületek használatbavételét követően 90 napon belül kell

dönteni és megkezdeni az alapképzést, míg a meglévő épületeknél a közösségeknek az első félévben kell dönteniük az alapképzésről, s ezt július 1-től kell megkezdeni. a felújítási hozzájárulás az otp-nél erre a célra nyitott folyószámlára fizetendő be minden hónap 15-ig, s amennyiben egy éven túl lekötik az összeget, évi öt százalékkal kamatozik.

ha a felújítási saját alap az előírt minimumot - a felújítási költségek 30 százalékat - nem éri el, akkor az épület, valamint a lakások felújításához csak évi 6 százalékkal nyújtható kölcsön. ha a tulajdonosok az előírtnál nagyobb mértékű felújítási alapot gyűjtenek össze, a többletösszeg arányos részére további egy százalék kamatkedvezmény jár. /mti/

mg/mmé/kö ie

00.10 010283 2257

.-.

sb0002 4 160 mtib1002

garzonlakások, kamatmentes kölcsönök a budapesti pedagógusoknak

1983. február 1. - ezekben a napokban 88 garzonlakást vesznek birtokukba fővárosi pedagógusok - tájékoztatták a városházán az mti munkatársát. a fővárosi tanács évente 100 lakást juttat a budapesti óvónőknek, tanítóknak, tanároknak, ám a pedagógusok élet- és munkakörülményeiről a közelmúltban készült átfogó felmérés tapasztalatai alapján a végrehajtó bizottság más intézkedésekkel is segíti a nevelők otthonteremtését.

a vb tavaly májusban úgy határozott: a kisépítési körúton épülő garzonház 88 lakását pedagógusoknak kell juttatni. a döntésről értesítették az iskolákat, s a megadott határidőre a városházára 234 jelentkezés érkezett. az elosztásnál előnyt élveztek a pedagógus házaspárok, a fiatalok, azok a 35 évnél idősebb egyedülállók, akik legalább 10 esztendeje pedagógusként dolgoznak, valamint a gyermeküket egyedül nevelők. a 36 négyzetméteres alapterületű, egyszobás lakások átmeneti megoldást jelentenek, hiszen bérlők igényjogosultsága nem szűnik meg, s később nagyobb lakásba költözhetnek.

a fővárosi tanács illetékesei tavaly felméréssel igyekeztek megtudni, kik vennének részt magánérs, telepszerű lakásépítésben. a művelődésügyi és a beruházási főosztály közös akciójára 84-en jelentkeztek, az építési program előkészítésén már dolgoznak.

a városháza szakemberei felhívták a kerületi tanácsok elnökeinek figyelmét: képezzenek alapot lakásépítési támogatásra, s ebből adjanak nagyobb összegeket a pedagógusoknak. az elmúlt évben a főváros 13 kerületében kaphattak munkáltatói támogatást a tanácsi művelődésügyi intézmények munkatársai, összesen mintegy 3 millió forint értékben. a fővárosi tanács felügyelete alá tartozó művelődési, oktatási dolgozók az elmúlt évben 9 millió forint lakásépítési kölcsönben részesültek, s ennek tulnyomó többségét - mintegy 7 millió forintot - 96 pedagógus között osztották szét. az idei keret kialakításán most dolgoznak a szakemberek, annyi azonban már most biztosnak tűnik, hogy számos kerületi tanácsnál növelik a munkáltatói támogatás összegét és az ebből részesülő pedagógusok számát. /mti/

sr/mi/kö ag ie

00.11 010283 2171

.-.

sb0003 4 160 mtib1003

mérleg a magyar filmek külföldi sikereiről /1. rész/

1983. február 1. - ezüst medve, ezüst hugo, ezüst trófea és a fipresci-nagydíja; első helyezések, diplomák színészi alakításokért, nagy- és fődíjak - 1982-ben nyolcvanöt nemzetközi filmfesztiválon vettek részt a magyar filmek, s számos elismerést kaptak. a hungarofilmmél mos készült el a magyar filmek külföldi szereplésének statisztikája, s ebből is megállapítható: eredményes évet tudhatnak maguk mögött a magyar művészek.

az elmúlt év első filmfesztiválját indiában, calcuttában rendezték, ahol bemutatták az oscar-díjas magyar alkotást, a mephistót is. ennek eredménylistája: márciusban hollywoodban oscar-díj a legjobb külföldi filmnek, júniusban david di donatello díj rómban, valamint a legjobb férfialakításért járó elismerés klaus maria brandauernek, a férfi főszereplőnek. szabó istván alkotása egyébként szinte valamennyi filmfesztiválon szerepelt, a spanyolországi cadizban az év szeptemberében nagydíjat kapott. londonban, novemberben a brit filmkritikusok díját kapta a mephisto, decemberben new yorkban a film review című lap díját érdemelte ki, mint 1982 legjobb külföldi filmje.

sikeres volt a requiem című alkotás: nyugat-berlinben kapott díjat. a san remo-i fesztiválon különdíjjal ismerték el a kettévált mennyezet című film kvalitását. a chicagói fesztiválon a megáll az idő című film ezüst hugó díjat nyert, s decemberben megkapta az 1982

év legjobb külföldi filmjéért járó elismerést is a new yorki filmkritikusoktól.

a tudományos-fantasztikus filmek triesti fesztiválján a moto perpetuo című alkotás elnyerte a legjobb rövidfilmek járó elismerést. az oberhauseni fesztiválon - a hagyományoknak megfelelően - ismét sikeresen szerepeltek rövidfilmjeink: a bagóhegy boszorkánya öt díjat kapott a zsűritől.

a színészi díjak: a cannes-i filmfesztiválon makk károly filmjének női főszereplője, jadwiga jankowska cieslak-kapta a legjobb női alakításért járó díjat, s a film - az egymásra nézve - elnyerte a filmkritikusok nemzetközi szervezetének díját. júliusban a lengyelországi sopotban az antifasiszta filmek fesztiválján a requiem című film női főszereplője, frajt edit kapott díjat. a novemberi római sci-fi fesztiválon tanay bella is megkapta a legjobb női alakítás díját az erőd című filmben nyújtott színészi teljesítményéért. /folyt. köv./ di/er

00.11 010283 2365

-. -

sb0004 4 160 mtib1004

mérleg a magyar filmek külföldi sikereiről /2. rész/

a felsoroltakon túl még sok oklevelet és helyezést szereztek filmjeink. az irántuk megnyilvánuló nagy érdeklődést mutatja, hogy a fesztiválokon kívül 59 nemzeti filmhéten és filmbemutatón - például londonban, stockholmban, new yorkban, pesaróban - ismerkedhetett a mozilátogató közönség magyar alkotásokkal. párizsban két alkalommal is magyar filmhetet szerveztek, az egyik helyszíne a pompidou művelődési központ volt. /mti/

di/er ag ie

00.12 010283 0509

-. -

sb0005 4 150 mtib1005

új vonások a magyar külkereskedelmi bank hitelezési tevékenységében /1. rész/

1983. február 1. - a magyar külkereskedelmi bank, amely alapvetően devizabank, mind szélesebb körben nyújt forint hiteleket hazai vállalkozásokhoz, exportfejlesztő elképzelések megvalósításához.

a magyar nemzeti bank és a közép-európai nemzetközi bank mellett az mkb is részt vesz az exportárualapokat bővítő hitelek kihelyezésében. az elmúlt két évben 250 millió forintot adtak többek között könnyűipari, vegyipari vállalatoknak zömében külföldi gépek vásárlására, termelőkapacitásuk bővítésére és arra, hogy jelentős mértékben növeljék kivitelüket. emellett a bank más forrásból is támogatja az exportorientált beruházások megvalósítását, a vállalatok exportcéljainak elérését.

az mkb vállalkozási alapjának felhasználásával jelenleg hat társulásban vesz részt. társulást hoztak létre például a lőrinci textilipari vállalattal a nem szőtt kelmék termelésének, választékának bővítésére, s a balatonfelvidéki erdőgazdasággal ujszerű technológia bevezetésére, itt a korábban csak hulladékként értékesíthető faanyagot exportra dolgozzák fel. az esetek többségében a vállalkozásban a termelők meglévő eszközeikkel, épületeikkel vesznek részt, a bank pedig tőkével, melyből külföldi termelőberendezéseket vásárolnak az exportkapacitások bővítéséhez, a gyártási folyamat korszerűsítéséhez. az eredményen a társulásban résztvevők a tőkehozzájárulás arányában osztoznak. a tapasztalatok szerint általában ott teremthetők meg az együttműködés feltételei, ahol a társulásban résztvevő egységek elkülöníthetők a termelővállalat egyéb üzemeitől, kialakíthatók az önelszámolás feltételei.

olyan vállalkozásoknál, ahol nincs lehetőség az önelszámoló egységek létrehozására, a bank alapjuttatás formájában támogatja az exportfejlesztő elképzelések megvalósítását. így kapott az erőterv iraki faluvillamosítási fővállalkozásához alapjuttatást nyolc terepjáró megvásárlásához, a szegedi konzervgyár 11 millió forintot sterilizáló berendezések beszerzéséhez, - új exportcikként nagy készírelésű konzervek készítéséhez, - vagy a debreceni kötöttárugyár 36 millió forintot külföldi berendezések megvásárlásához, a kötöttárúk gyártásának fejlesztéséhez. /folyt. köv./ er

00.13 010283 2260

-. -

sb0006 4 150 mtib1006

uj vonások a magyar külkereskedelmi bank hitelezési tevékenységében /2. rész/

a vállalkozási alapból az elmúlt több mint két év folyamán közel 500 millió forintot fordítottak összességében társulások, vegyesvállalatok létrehozására, vállalat alapításra és alapjuttatásra. az idén január 1-től a bank a nyereségből - amelyet korábban teljes egészében befizetett a költségvetésbe - 75 millió forintot visszatarthat vállalkozási alapjának további növelésére.

mindezen túl az mmb és az mkb képviselői olyan megállapodás előkészítésén dolgoznak, amely lehetővé teszi, hogy a külkereskedelmi bank az elkövetkezőkben forgóeszköz jellegű hitelt is nyújthasson exportfővállalkozások finanszírozásához, továbbá külföldön, vagy Magyarországon létrehozandó vegyesvállalatok alapításához és működtetéséhez. /mti/

pf/mi/kö/jf/er ie

00.13 010283 0842

-.-

sb0007 4 130 mtib1007

népi ellenőrök tapasztalatai újpesten

1983. február 1. - több intézkedést tettek és tesznek újpesten az illetékes vállalatok, hogy az élelmiszerkereskedelemben zavartalan legyen, és tovább javuljon az ellátás. a városrész új lakótelepein több tágas abc áruházat építettek; különböző gépek beszerzésével javítják az áruszállítást, könnyítik a kereskedelmi dolgozók munkáját; a választék bővítésével segítik a korszerű táplálkozást - egyebek között ezekről a tapasztalatokról számolt be a iv. kerületi népi ellenőrzési bizottság a tanács legutóbbi ülésén.

a lakosság életkörülményeit érintő vizsgálatok során egyebek közt a vásárlói érdekvédelmet is ellenőrizte tavaly a kerület élelmiszerboltjaiban a népi ellenőrzési bizottság. a tapasztalatok arról tanuszkodnak, hogy bár az alapellátás kielégítő a boltokban, esetenként hiányzik egy-egy áru. rosszabb lett a kenyér minősége; egyes húsfeleségekből, élvezeti cikkekből csökkent a forgalom. kedvező változás viszont, hogy udvariasabbá vált a kiszolgálás, s a próbavásárlások során is kevés hiányosságot fedeztek fel a népi ellenőrök. az új szerződéses és bérleti formák működtetésére tett kezdeményezések kevés eredménnyel jártak a iv. kerületben.

sok kívánnivalót hagy maga után a mozgáskorlátozottak segédeszköz-ellátásának területi megszervezése. a vizsgálatok fényt derítettek arra, hogy a betegek jelentős része gyakorta nehezen és csak hosszú idő elteltével jut hozzá a mozgásához és munkájához nélkülözhetetlen segédeszközökhöz. könnyebbséget jelentene számukra, ha csökkenne a központi elosztási rendszerbe tartozó segédeszközök köre, és azokat a lakóhelyükhöz közel kaphatnák meg a rászorulóknak.

tavaly a kerületi neb-hez 45 közérdekű bejelentés érkezett. a bejelentők egyharmada a kereskedelmi ellátást kifogásolta, a nem megfelelő fogyasztói érdekvédelem miatt emelt szót.

különösen sok volt a panasz az észak-pesti vendéglátóipari vállalat néhány egységére: az udvariatlan kiszolgálást, a sulyacsonkítást kifogásolták a vendégek. sokan a kerületi ikv egyes tevékenységeit: a lakóház-felújítások elhuzódását, az épületeken dolgozók laza munkafegyelmét bírálták. több bejelentés érkezett a kazánnal fűtött házak lakóitól az aránytalanul magas fűtési díjak miatt. a panaszok jogosnak bizonyultak, ezért kötelezték az ikv-t az elszámolás helyesbitésére. a közérdekű bejelentések kivizsgálását követően a kerületi neb öt esetben fegyelmi felelősségrevonást, három ízben szabálysértési eljárást kezdeményezett. /mti/

na/ka/kö ag ie

00.14 010283 2525

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

asztali másológép

1983. február 1. - új asztali másológép gyártására készülnek fel az irodagépipari és finommechanikai vállalatnál. az új termékkel fokozatosan felváltják a pénztárgépek egyik, lassan már elavultnak számító családját. a termékváltással a vállalat növeli az eddigieknél gazdaságosabban gyártható termékeik arányát.

az új másológép kifizetődő mind a vállalatnak, mind pedig a felhasználóknak. a fejlesztések során a gép önköltségének mintegy öt százalékára csökkentették a beépített külföldi alkatrészek értékét, s ez jelentős javulás néhány régebbi termékük importhányadához viszonyítva. a hagyományos nagyteljesítményű másológépek helyett ez a méreteiben kisebb, így olcsóbb változat elegendő a gyáron, vállalaton belüli információk gyors továbbításához. a folyamatos üzemeltetéséhez szükséges tartozékok is mind hazai gyártmányúak. /mti/ be/er ie

00.14 010283 0882

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

hazai szerszám gép-hajtás

1983. február 1. - már az idén hazai elektronikus hajtással szerelik fel a szerszám gépipari művek több számjegyzérlésű esztergagépét. a szakemberek által fő- és mellék hajtásnak nevezett motorok és elektronikus berendezéseik a számjegyzérlésű szerszám gépek működtetéséhez szükségesek, s emellett lehetővé teszik nagy termelékenységgel bonyolult műveletek végrehajtását. az első hazai gyártmányú szerszám gép-hajtás mintapéldányait az egyesült villamos gépgyárban fejlesztették ki, s mielőbbi hasznosításukra az evig és a szim együtműködési szerződést kötött. a hazai gyártmány alkalmazásával jelentős kiadásoktól mentesül az ország, mert eddig az itthon értékesített szerszám gépekhez is külföldről vásárolták meg ezeket, a gép árának tekintélyes hányadát kitevő részegységeket.

a szerszám gép-hajtás újabb eredménye annak a törekvésnek, hogy a kedvezőbb piaci lehetőségek érdekében az evig hagyományos termékei, a motorok mellé kifejlesztí a kiegészítő berendezéseket is. /mti/

be/sl/er ie

00.15 010283 1040

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

kevesebb anyagból dolgozik a sajtoló

1983. február 1. - a kompresszoros háztartási hűtőszerkevények ajtóbélésének gyártására új berendezést állítottak munkába a jászberényi hűtőgépgyárban. az eddig alkalmazott vákuumformázó géppel 2,8 milliméter vastagságú táblaanyagból készítették az ajtóbélést, holott erre a célra a két milliméter vastagságú anyag is megfelelő. az új automata már ilyen táblaanyaggal dolgozik. üzembehelyezésével évente - háromszázhusz ezer kompresszoros háztartási hűtőszerkevény előállításával számolva - százhusz tonna drága, nyugatról importált polisztirolt takaríthatnak meg. ez pénzértékben öt és félmillió forint, a berendezés hat és félmillió forintos ára tehát nem egészen másfél év alatt megtérül. /mti/

end/kné/kö az ie

00.15 010283 0768

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

olajmunkás-szálloda

1983. február 1. - az olajbányászok szociális körülményeinek javítását szolgáló munkálatok kezdődtek szegeden: a délmagyarországi építők hozzáfogtak a majdan az ujszegedi üdülőövezetben álló négyszáz személyes olajmunkás-szálloda alapozásához. csaknem százmillió forintot fordítanak az építkezésre, illetve a két-háromágyas szobák berendezésére. a szállóban reumatológiával, fogászattal, ellátott orvosi rendelő is helyet kap. az épület algyői barakk-lakónegyedet. egy másik jelentős szociális intézmény, a háromszáz személyes fürdő és öltöző, ami közvetlenül a szeged-algyői olajmezőn, a központi ipartelep szomszédságában épül. elkészülte után a nagyalföldi kőolajtermelő-, valamint a kőolajkutató vállalat olajbányászai is használják majd, megépítésének több mint tizenöt milliós költségét is közösen fizeti a két vállalat. /mti/

dob/f/kö az ie

00.16 010283 0952

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

megkezdődött a kacsakeltetés

1983. február 1. - a balatoni halgazdaság irmapusztai és nagyatádi kerületében megkezdődött a kacsakeltetés: negyvenezer tojást raktak már be a gépekbe. a gazdaság hat esztendővel ezelőtt kezdte meg a kacsatenyésztés jól jövedelmező melléküzemági tevékenységét angliából importált tizenkétezer darabos cherywally törzsállományal.

az idei tavaszon egymillió-kétszáz ezer kacsát keltetnek, s ezeket előnevelés után a halastavak mellé helyezik ki, ahonnan negyven-ötven napos korukban két és fél, három kilogrammos pecsenyekacsaként a pécsi baromfifeldolgozónak szállítják a szárnyasokat.

a gazdaság a háttájinak is ad el naposkacsát és előneveltet, az előbbiből háromszázetret, az utóbbiból harminczet értékesítenek az áfész-eken keresztül. az első kiskacsák február végén látják meg a napvilágot. /mti/

káp/hné/az/er ie

00.17 010283 0880

-.-

sb0013 4 130 mtib1013 /közönségszolgálat/

a mezőgazdasági könyvhónap eseményei

1983. február 1. - immár 26. alkalommal rendezik meg a mezőgazdasági könyvhónapot, amelyre nagy figyelemmel készülnek a művelt nép könyvterjesztő vállalatnál. író-olvasó találkozók, könyvbemutatók, kiállítások sokaságával szeretnék felhívni az olvasók figyelmét a legújabb kiadványokra, közvetlen segítséget adva a mezőgazdaságban dolgozók szakmai tudásának elmélyítéséhez.

a könyvhónap alkalmából a vidéki könyvesboltokban összesen 53 féle könyvujdonságot, több mint 232 ezer példányban, 14 millió forint értékben kínálnak. a művelt nép a mezőgazdasági kiadóval közösen félezer kötetből álló reprezentatív kiállítást rendez az idei könyvhét országos megnyitójának színhelyén, az mszmp heves megyei bizottsága egrí oktatási igazgatóságának székházában. a szakkönyvtárlat február 4. és 11. között tekinthető meg.

a községek, a termelőszövetkezetek, az állami gazdaságok és a vállalat heves megyei boltjai - a helyi művelődési intézményekkel együttműködve - vásárlással egybekötött szakkönyvbemutatókat rendeznek. a heves megyei moziüzemi vállalat vetítőszolgálatára mezőgazdasági szakfilmbemutatókat tart a gazdaságok igényei szerint.

író-olvasó találkozót rendeznek egerben, a mátravidéki borgazdasági kombinátban, a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről hatvanban tartanak ankétot.

heves megyén kívül országsszerte gazdag szakmai programokkal várják az érdeklődőket. a debreceni könyvüzletekben tíz előadásokat szerveznek, kalocsán, a nagy lajos könyvtárban ankétra invitálják az érdeklődőket, gyulán író-olvasó találkozóra várják az olvasókat,

szegezen, a konzervgyár könyvtárában szakkönyvkiállítást rendeznek. készthelyen, az agrártudományi egyetemen a pedagógiai hetek alkalmából mezőgazdasági szakelőadásokra, filmvetítésekre, kiállításra és szakkönyvvásárra kerül sor. /mti/

i km ag/er ie

00.17 010283 1870

-.-

sb0014 4 160 mtib1014 /közönségszolgálat/

néprajzi alkotóműhely a zselicben

1983. február 1. - a zselici dombok között megbuvó magyarlukafán néprajzi alkotóműhely működik, amely az idén - július 1. és augusztus 31. között - megnyitja kapuját a népi kultúra iránt érdeklődő fiatalok előtt. a nyári táborozásra most hirdetett pályázatot a baranya megyei tanács művelődésügyi osztálya és a pécsi janus pannonius muzeum néprajzi osztálya. a pályázat határideje: március 1.

a néprajzi alkotóműhelynek otthont adó zselici tájház 1979-ben készült el. a tájegység utolsó fennmaradt talpasháza ez a XIX. század közepéről; népi műemlékké nyilvánították és eredeti szépségében helyreállították. berendezését a nyaranta magyarlukafán dolgozó ifjú népművészek készítették el, mégpedig úgy, ahogyan valamikor a parasztemberek csinálták és amilyen tárgyak ma már jószereivel csak a néprajzi muzeumokban láthatók.

a hazánkban egyedülálló alkotóműhelynek az a célja, hogy felkutassa, illetve felelevenítse a népi kultúra értékeit, s bevonja azokat a közművelődésbe, mai életünkbe. ezt a gyűjtő-feldolgozó és újraalakító tevékenységet szolgálják a nyári táborok, amelyeknek résztvevői kézművesként dolgoznak: szövessel, fafaragással, fazekassággal, bőrművességgel, kosárkötéssel vagy gyékényfonással foglalkoznak. munkájukat szakemberek - népművészek, néprajzkutatók, muzeológusok - segítik, irányítják.

az érdeklődők tématerpvel, munkaprogrammal, szakmai életrajzzal és a korábbi munkáikról készült fényképekkel pályázhatnak a zselici alkotótáborra. a pályázatot nyert fiatalok ösztöndíjat, szállást és ellátást, munkájukhoz pedig szerszámot, nyersanyagot és szakmai segítséget kapnak. a magyarlukafán készülő tárgyak a műhelyt fenntartó muzeum gyűjteményébe kerülnek. /mti/

igó/bné/az/er ie

00.18 010283 1770

-.-

bel

- 12 -

1983.02.01.

sb0015 4 170 mtib1015 /közönségszolgálat/

a hungarhotels kiváló tanulója - országos verseny

1983. február 1. - székesfehérvárott, az alba regia szállóban rendezik meg az idén a hungária szálló és étterem vállalat hagyományos vetélkedőjét, a „hungarhotels kiváló tanulója,, országos versenyt. a február 14-15-én megrendezendő vetélkedőn nyolcvannál több szakács, cukrász és felszolgáló versenyez majd a legjobbaknak járó díjakért. a hagyományoknak megfelelően ez alkalommal nemcsak a régi ételek és izek felelevenítésével, hanem a korszerű táplálkozási követelményeknek megfelelő menük elkészítésével bizonyítják rátermettségüket a jövődő inyesmesterek. /mti/

dáv/fné/kö az ie

00.18 010283 0654

-. -

bel

- 13 -

1983.02.01.

sb0016 4 150 mtib1016

illetményföldként ribizliültetvény

1983. február 1. - a ribizliültetvények megművelésének, a termés leszedésének új módját próbálta ki a móri állami gazdaság: a bogyósgyümölcsöt termő táblákat illetményföldként osztotta ki a munkára vállalkozó dolgozói között. azért volt erre szükség, mert a ribizli megművelése, betakarítása igen munkaigényes folyamat, és sem gép, sem munkaerő nem áll e célra megfelelő mennyiségben a gazdaság rendelkezésére. a hatvanhét hektárnyi ribizliből tavaly husz hektár talált gazdára, s a tapasztalatok olyan kedvezőek voltak, hogy az idén újabb harminckét hektár illetményföldet hasítottak ki a gyümölcsösökből. a módszer mindkét fél részére előnyös: a gazdaság megszabadul a munkaerő gondoktól, s mégis jó minőségű, megfelelő mennyiségű gyümölcsöt kap feldolgozásra, az illetményföld bérlője pedig szerződéses áron értékesítheti minden termését, ekként jelentős többletjövedelemhez jut.

a móri tapasztalatok alapján fejér megyében több bogyósgyümölcsöt termesztő nagyüzem próbálkozik már az idén a földterület bérbeadásával. /mti/

dáv/fné/az/zsu ie

08.34 010283 1100

-. -

sb0017 4 150 mtib1017

oltványvédő viasz - kutatóintézet és termelőszövetkezet összefogásából

1983. február 1. - oltványvédő viasz készül kövesgyűrűn, a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet, valamint a csopaktája termelőszövetkezet társulásával létrehozott vegyiüzemben. a skolwax nevű újdonságból ötven tonnányit gyártanak tavaszra, s feleannyiért adják, mint amennyit az importból beszerzett hasonló termékért fizettek a szőlőtermelők. a védőviasz egyébként a hatékony telepítésnek ma már nélkülözhetetlen eszköze, megóvja a szaporítóanyagot a károsodástól, s ezáltal tíz-husz százalékkal is növeli a megeredt oltványok arányát.

//

a hazai készítmény gyártástechnológiáját és összetételét a kutatóintézet szakemberei dolgozták ki, alkalmazásának kísérleteire és a felhasználás módszereinek kifejlesztésére pedig az oltványtermesztéséről is híres gazdaság vállalkozott. a nagyüzemi tapasztalatok szerint a kövesgyűrűi oltvány minden tekintetben egyenértékű a külföldiekkel. /mti/

bév/mmé/s/az/zsu ie
08.39 010283 1007

-.-

sb0018 4 160 mtib1018

csehszlovákiai turnéra utazott a bábszínház

1983. február 1. - az állami bábszínház 27 tagu együttese kedden csehszlovákiába utazott, ahol a kodály-centenárium programok részeként a háry jánost mutatják be. a daljátékot szilágyi dezső alkalmazta bábszínpadra, a bábokat bródy vera, a díszleteket koós i_ván tervezte. a február 11-ig tartó turnén a társulat kassán, pöstyénben, sumpérkben és prágában lép a közönség elé. a csehszlovák fővárosban egyébként színházi szakemberek és bábművészek részvételével baráti találkozóra is sor kerül. /mti/

dal/mi/-ár/mz pr
08.49 010283 0581

-.-

sb0019 4 170 mtib1019

posztumusz hervay-kötet

1983. február 1. - a tavaly elhunyt hervay gizella posztumusz verseskönyve jelent meg békéscsabán, a számüzött szivárvány című kötetet a békés megyei könyvtár adta közre a versbarátoknak. a versciklus 24 költeményből áll, s együtt e kötetben olvashatók először. /mti/

sam/ke/az/mz ie
08.54 010283 0326

H

-.-

sb0020 4 130 mtib1020

őrségi utak, járdák

1983. február 1. - több mint 35 kilométernyi belterületi utat újítanak fel, korszerűsítenek és szélesítenek idén őrszentpéteren és öt társközségében. az őrség központi településén és társközségeiben esetenként kirívó különbségek vannak az utak, járdák állapotában, ezeket igyekeznek most megszüntetni a nagyközségi közös tanács. első lépésként a meglehetősen hosszú uthálózat minden méterét járhatóvá teszik - az enyhe télben minden községben dolgoznak az utak javításán, már meg is kezdődött a kavics- és bazaltterítés, az áttereszek kiépítése, a szükséges szélesítés. emellett a székhelyközségben, továbbá kondorfán és szattán újabb utcákban épül járda is. a tanács a korábbi évek tapasztalata alapján számít az üzemek, intézmények és a lakosság támogatására, hiszen tavaly is milliós értékű társadalmi munkával gyarapodtak az érintett községek. nem marad el az intézményes támogatás sem: a nyugati magyarországi fagazdasági kombinát erdőszete és a helyi termelőszövetkezet máris segíti az anyagszállítást, az utkarbantartást. /mti/

kre/mmé/az/mz ie
09.01 010283 1085

-.-

sb0021 4 150 mtib1021

javitó-karbantartó vállalatok új helyzetben /1.rész/

1983. február 1. - az idei év elejétől jónéhány afit-szerviz működik önállóan tovább, számos gelka-részleg alakult kisvállalattá. a megújult szolgáltató-hálózat remélhetően rugalmasabban igazodik a megrendelők, a piac igényeihez, a korábbinál gazdaságosabban, jobban dolgozik - ez a cél, s ezt ígéri a tervek.

több kisebb egységgé alakult az afit xii. szombathelyi vállalata, nagykanizsai és zalaegerszegi üzemei önálló tanácsai kisvállalattá, a szombathelyi és a sárvári karbantartó üzemek leányvállalattá szerveződtek. az egységek - amelyek egyebek között a csepel, ifa, rába és skoda típusu tehergépkocsik javításával, felújításával foglalkoznak - vállalják, hogy a csepel motorokhoz alkatrészeket is készítenek. az ifa-khoz pillanatnyilag is mintegy négyszáz féle alkatrészt gyártanak, a rábákhoz a gyártó cég közvetlen segítségével oldják meg az anyag- és alkatrészutánpótlást, a skodák minden típusához vállalják - részben saját készítésű alkatrészekkel - a motorok és fődarabok rendbehozatalát.

H

repülőgépzemük továbbra is gyártja és javítja a vitorlázógépeket. az idei esztendőtlől évente harminc vitorlázógépet újítanak fel, ugyanennyit építenek; ezeket felerészint konvertibilis valutával fizető piacon értékesítik.

tanácsi felügyelet alá került a csongrádi afit négy üzeme is. a szegedi központi üzem egy autószer vízzel együtt közös vállalként működik, a dolgozók létszáma ezeregyszárról hatszázra csökkent; úgy tervezik: feladatukat - az elmúlt évihez hasonló 21 millió forintos nyereséget célul tűzve - ennyi dolgozóval teljesítik. a javítások mellett speciális hiánycikk-járművek gyártására is rátértek. a rövid idő alatt sikert aratott husipari termoszkocsik, továbbá olajbányászati, erdőgazdasági brigádbuszok mellett hamarosan megkezdik a beteg állatok - lovak, szarvasmarhák - szállítására alkalmas járművek előállítását. vállalták az egész ország városi ikarus-buszainak sebességváltó-javítását. az afit más tanácsi kisvállalattá alakult üzemeiben - a ceglédi, gödöllői, váci, szekszárdi szervizekben - is úgy vélik: az átszervezéssel gyorsabbá és nem kevésbé hatékonyabbá válik a munka.

az afit-hoz hasonlóan a gelka számos korábbi egysége is önállóan működik tovább az év elejétől. /folyt./ zsu
09.16 010283 2294

--

sb0022 4 150 mtib1022

javító-karbantartó vállalatok .../2.rész/

a volt tolna megyei gelka szekszárdi elektromos gépjavító vállalat néven a villamosgépek, készülékek, h iradás- és vákuumtechnikai termékek javításával áll a lakosság szolgálatára; új szolgáltatásuk a gyorsjavítás. kisvállalként működik ezután a gelka bonyhádi és zombai szervize is.

a fővárosmelléki munkásvárosban, százhalombattán január elsejével szvelka néven tanácsi kisvállalként működik a gelka utóda. a szervezeti és névváltoztatást követő első többletszolgáltatás: a villanyboylerek szerelésekor megcsinálják a vízszerelei munkákat is. foglalkoznak ezután hőtárolós kályhák bekötésével, érintésvédelmi vizsgálatokkal, és vállalják az építkezéseken használatos kisgépek, betonkeverők javítását, karbantartását.

a1

a szolnoki járásban működő gelkából lett kisvállalat megszervezte, hogy szervizkocsijai begyűjtőhelyeken vegyék át a helyben nem javítható háztartási gépeket, h iradástechnikai cikkeket, majd a kész masinákat, készülékeket vissza is szállítják. /mti/

kre/blbl/tób/end/vir/mné/az/zsu ie
09.21 010283 1074

--

sb0023 4 130 mtib1027

a mnot elnökségének ülése

1983. február 1. - kedden a nőtanács székházában ülést tartott a magyar nők országos tanácsának elnöksége. a testület összegezte a iii. országos nőkonferencián elhangzott javaslatokat, majd megvitatta és elfogadta a mnot ötéves munkaprogramját. a nőtanács továbbra is legfontosabb feladataként kíséri figyelemmel a nők élet- és munkakörülményeit. a következő években egyebek között foglalkozik a nők állami és gazdasági vezető munkakörbe helyezésével, az ipari és a mezőgazdasági területeken fizikai munkakörben dolgozó nők szakképesítését befolyásoló tényezőkkel. ugyancsak fontos feladataként vizsgálja az időskorúak és a fiatal nemzedék családi, társadalmi helyzetét, szerepét. az elnökség javasolta, hogy a mnot továbbra is jelentessen meg a nőpolitika megvalósítását elősegítő kiadványokat. a nőtanács feladatainak ellátását hét munkabizottság segíti.

az elnökségi ülésén elhangzott javaslatokat a közeljövőben az országos tanács elé terjesztik. /mti/

me/mi/s pr

10.36 010283 1022

H

--

sb0024 4 150 mtib1028

a kpvdasz elnökségének napirendjén: az ötnapos tanítási hét bevezetésének tapasztalatai a szakmunkásképzésben /1. rész/

1983. február 1. - a kereskedelmi és vendéglátó szakmunkásképzésben is bevezetett ötnapos tanítási hét egyéves tapasztalatait, valamint az oktatási módszerek javítására vonatkozó javaslatokat vitatta meg keddi ülésén a kpvdasz elnöksége. az ötnapos tanítási hét elmúlt évi bevezetése mintegy 30 ezer leendő kereskedőt és vendéglátó szakembert érint, ennyien tanulnak jelenleg az ország negyven szakmunkásképző iskolájában. a szakszervezet 3 országos vállalatnál - a hungarhotelsnél, a csemegénél és a pannóniánál - valamint 19 szakközépiskolában és a gyakorlati oktatásban érdekelt mintegy 120 vállalatnál tájékozódott a szakmunkásképzés időszerű problémáiról.

az elnökség a vizsgálat alapján megállapította, hogy mind a vállalatok, mind az iskolák körében kedvezőek az ötnapos tanítási hét tapasztalatai. a legtöbb iskolában kéthetes ciklusban alakították ki az oktatási rendet, az első és második évfolyamon öt nap az elméleti és öt nap a gyakorlati képzés, a harmadik évfolyamokon pedig két nap az elméleti oktatás, 3 nap a gyakorlati képzés. ettől nagyobb eltérés a vendéglátásban tapasztalható, ahol a vasárnap is nyitvatartó helyeken a jogszabály biztosította lehetőségekkel élve a tanulók munkájára is számítanak. a szabadnapról a hét más munkanapján gondoskodnak, azonban havonta legalább két pihenőnapot itt is vasárnap biztosítanak. ez a módszer kedvező változást hozott a gyakorlati képzésben, amelyen a tanulók folyamatosan, kevesebb holtidővel vesznek részt.

az oktatás hatékonyságának növekedése mellett gondot jelent, hogy gyarapodtak a tanulók terhei az iskolai és a gyakorlati oktatásban egyaránt. ez főként abból adódik, hogy kevesebb munka, illetve tanítási napra kell elosztani a tantervben előírányzott feladatokat, s így a napi tanítási idő sok esetben eléri a hét-nyolc órát. a hosszú munkanap, vagy iskolai elfoglaltság főként a bejáró tanulóknál okoz nehézséget, mert számottevő a be- és hazautazás időszükséglete is. változatlanul gond az is, hogy a tanulókat a gyakorlati oktatás során az indokoltnál még mindig többet foglalkoztatják segédmunkásként. ennek kiküszöböléséért sokat tehetnek a vállalati szakszervezeti bizottságok.

az elnökség javasolta, hogy az érdekelt főhatóságok és a tanácsi szervek a tantervek szervezett felülvizsgálata során kiemelt figyelmet fordítsanak a szakmai-elméleti és közismereti tárgyak, valamint a gyakorlati oktatás helyes arányainak kialakítására. /folyt.köv./ mg mz pr

10.38 010283 2580

H'

-.-

sb0025 4 150 mtib1030 /gyorshir!/
/törölve/

sb0026 4 150 mtib1031

a kvdsz elnökségének ... /2. rész/

az oktatási tematika kövesse a kereskedelemben végbemenő változásokat, a tanulók kapjanak ismereteket a szerződéses üzletek, jövedelemérdekeltségű boltok működési mechanizmusáról, gyakorlatáról is. meg kell vizsgálni azt is, hogyan javítható a tanulók és vállalatok közötti kapcsolat, milyen változtatásokkal erősíthető a tanulók kötődése a vállalatokhoz.

az elnökség a kpvdasz megyebizottságainak, valamint a vállalati szakszervezeti bizottságoknak figyelmébe ajánlja: segítsék elő, hogy a gyakorlati oktatásban a legjobb szakemberek foglalkozzanak a tanulókkal, s a munkaidőbeosztás megszervezésénél - különösen a bejáró vidéki tanulóknál - törekedjenek arra, hogy a tanulók túlterheltsége ne fokozódjék. a szakszervezeti bizottságok erősítsék a tanulók körében érdekvédelmi, szakmai szervező - nevelő tevékenységüket.

H'

végezetül az elnökség javasolta, hogy sikertelen főiskolai felvételi esetén a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskola - elutasító határozatának megküldésével egyidejűleg - a jelentkezőket tájékoztassa a rövidített, érettségi utáni szakmunkásképzés lehetőségéről. /mti/

mg mz/sl/mz pr

10.40 010283 1173

..-

sb0027 4 160 mtib1032

plakátok és katalógusok - a műcsarnok kiadványai

1983. február 1. - kedden a fényes adolf teremben kiállítás nyílt, amely a műcsarnok kiadványait, plakátokat és katalógusokat mutat be.

a kiállítás a műcsarnok eddig kevésbé ismert tevékenységére hívja fel a figyelmet: az intézmény évente 60-70 kiállításához készített propagandaanyagokat. ezek célja, hogy a tárlatok jellegéhez kapcsolódóan a leginkább megfelelő módon „reklámozzák”, ismertessék az eseményt. egy-egy plakát, katalógus elkészítését a grafikusokon kívül gyakran művészettörténészek is segítik. a kiállítás azt sugallja, hogy a műcsarnok egy „művészeti kiadó”, szerepét is betölti, és művészet-propagandájának eszközei az utóbbi években egyre magasabb színvonalúak. a retrospektív jellegű bemutató az első nyilvános, összegző jellegű kiállítás, amelyet az elképzelések szerint ezentúl rendszeresen megrendeznek. a tárlat helyszínén, a fényes adolf teremben az elmúlt év legjobb, legsikeresebb plakátjai és katalógusai kedvezményesen áron vásárolhatók meg. /mti/

di/zsu pr

10.42 010283 1061

H'

..-

sb0028 4 150 mtib1034

az állami biztosító sajtótájékoztatója /1.rész/

1983. február 1. - az állami biztosító mérlegét alapvetően befolyásolják a nagyobb káresemények, ezért a múlt esztendőket úgy is jegyzik, mint például a szabolcsi árvíz, a szolnoki gázrobbanás, a panyova-tűz, vagy a zsanai gázkitörés éve. 1982 viszont éppen azzal vált nevezetessé, hogy a kiugróan nagy, katasztrófa jellegű károk elmaradtak. kevesebb megtermelt érték ment veszendőbe, ritkábban kellett az anyagi stabilitás helyreállításához a biztosítási pénzeket igénybe venni. mindemellett a biztosító 14,2 milliárd forint befolyt díj ellenében 10 milliárdnyi kártérítést fizetett ki a lakosságnak és a gazdálkodó szervezeteknek - mondotta keddi sajtótájékoztatóján a tavalyi évet elemezve gerebenics imre vezérigazgató. a mezőgazdasági nagyüzemeknek nyújtott kártérítés csaknem négy milliárd forint volt, ebből 2,6 milliárd forint jutott a 695 ezer hektáron károsodott növényi kultúrákra. állatkárookra egymilliárd forintot, álló- és forgóeszköz-károokra pedig 120 millió forintot fizettek ki a mezőgazdasági nagyüzemeknek.

a gépjármű-biztosítások alapján az elmúlt évben 307 ezer alkalommal fizettek kártérítést az autósoknak, ebből csaknem 180 ezer felelősségi kárra 1 milliárd 85 millió forintot utaltak az ügyfeleknek. a magánautósok mintegy 60 százaléka, 629 ezer gépjárműtulajdonos rendelkezik casco-biztosítással, közülük 128 ezren jelentkeztek kártérítési igényrel az elmúlt évben, s 543 millió forintot fizettek ki számukra. a hamzsabégyi uti kárrendezési központ zsufoltságát enyhíti majd, hogy az idén a xiv.kerületi gvadányi utcában megkezdte működését a biztosító új, korszerű gépjármű-kárrendezési egysége. a centrum ii technikai feltételei összehasonlíthatatlanul jobbak lesznek az eddig megszokottaknál. a fedett, fűthető, 2000 négyzetméter alapterületű kárfelvételi csarnokban kulturált körülmények között fogadják az ügyfeleket. az adminisztrációs munkát asztali számítógépek, a munkatársak által könnyen áttekinthető összevont árjegyzék használata gyorsítja. emellett továbbra is fogadja az autósokat a hamzsabégyi uti kárrendezési iroda, s tovább bővítik azoknak a szervizeknek a körét, ahol a javítás megrendelésével egyidejűleg elkészítik a kárfelvételi jegyzőkönyvet. a számlát a szerviz és az állami biztosító egymás között rendezik. budapesten jelenleg 17 ilyen önálló kárfelvételi jogkörrel rendelkező autójavitó üzem működik.

/folyt.köv./

mg/s zsu pr

11.02 010283 2450

H'

..-

sb0029 4 150 mtib1035

állami biztosító sajtótájékoztatója /2.rész/

tavaly a lakásbiztosítások alapján a legtöbb - 68 ezer - kárigényt csőrepedés miatt jelentettek be, s a biztosító 102 millió forintot fizetett. tüzeset kevesebb történt, mindössze 23 ezer. a 120 milliós kárkifizetés azonban azt jelzi, hogy a legnagyobb veszélyt az otthonokban még ma is a tűz jelenti. az üvegtörések mérlege: 320 ezer kár, 80 milliós térítés. a lakásbiztosítások alapján viharkárra 16 ezer esetben, összesen mintegy 40 millió forint térítést fizettek. a múlt év lakásbiztosítási mérlegéből kitűnik az is, hogy egyre több a betöréses lopás, tavaly 6214-et jelentettek be az ügyfelek, s a kár 45 millió forint értékű volt. 75 százaléka ékszer, műérték és egyéb drága holmi. ezek az adatok felhívják a figyelmet egyrészt a műérték-biztosítás lehetőségére, ezenkívül a nagyobb körültekintésre, elővigyázatosságra is.

a személybiztosítások köre bővül az idén. az év második felében bevezetik az új, egységes balesetbiztosítást. lényege, hogy a baleseti összegén kívül térítést nyújt a baleseti táppénzes állomány időszakára, valamint járadékot is tartalmaz. ugyancsak a második féltől köthető a rokkantsági biztosítás, amelynek alapján minden olyan esetben térítést fizet a biztosító, amikor a társadalombiztosító rokkantsági nyugdíját állapított meg, legyen annak oka akár betegség, akár baleset vagy egyéb. a rokkantsági térítés mellett járadék is megilleti majd a biztosítottat.

a vezérigazgató a továbbiakban ismertette a biztosító kármegelőzési tevékenységét. mint mondotta az intézet jelentős anyagi eszközökkel támogatja az egészségügy területén folytatott kutatásokat: együttműködési megállapodásokat kötött, főként baleseti sebészetre és a rehabilitációra specializált intézetekkel, kórházakkal. a kisz-szel kötött szerződésben azt vállalták, hogy támogatják a fiatalok egészséges életmódra nevelése érdekében indított akciót. jelentős szerepet tölthet be a vállalati vagyongárok megelőzésében is a biztosító, főként a kutatások fejlesztésének ösztönzésével. jelenleg ötéves munkaprogram keretében folynak a biztosító által finanszírozott kísérletek az égést késleltető anyagok, bevonatok fejlesztéséről. tavaly - ennek eredményeként - már használatra alkalmas szabadalom született. olyan új partnereket is keresnek, akiknek szintén közvetlen érdeke bizonyos típusú károk okainak feltárása, a veszteségek csökkentése. gyakoriak például a terményszárítók tűzkárai, ezért a biztosító a szövetkezetek országos központjával közösen propagandát fejt ki ezek megelőzésére. /mti/

t mg/s/zsu pr
11.04 010283 2584

H

-.-

sb0030 4 160 mtib1037

tanárjelöltek iskolai gyakorlaton

1983. február 1. - az egri ho si minh tanárképző főiskola negyedéves hallgatói kedden reggel egyhónapos iskolai gyakorlatra indultak. évről-évre visszatérő esemény ez mind az érdekelt iskolák, mind a tanárjelöltek életében, hiszen a jövőbeli pedagógusok a legfrissebb módszereket viszik tarsolyukban, és gazdag tapasztalatokkal térnek majd vissza. az idén 259 egri tanárjelölt vesz részt az e célra kijelölt ötvennél több általános iskolában bács, borsod, fejér, hajdu, heves, komárom, nógrád, pest, szabolcs-szatmár és szolnok megye területén.

a február 1-től 25-ig tartó iskolai gyakorlatokon az idén végző tanárjelöltek a szaktárgyaiknak megfelelő gyakorlati tanítás mellett bekapcsolódnak az uttorócsapatok munkájába is. /mti/

kov/lné/s ká pr

11.26 010283 0807

-.-

sb0031 4 150 mtib1038

a szakszervezetek a nők helyzetének javításáért /1. rész/

1983. február 1. - hazánkban a munkaképes korú nők 81 százaléka dolgozik. az iparban foglalkoztatottak 44-45 százaléka, a mező- és erdőgazdaságban 40 százaléka, a szállításban és hírközlésben 26 százaléka, a kereskedelemben 65 százaléka, a szolgáltatásban 61 százaléka nő. néhány szakmában, foglalkozásban arányuk lényegesen magasabb, a textiliparban 80 százalék, a kereskedelemben 85 százalék, az élelmiszeriparban csaknem 50 százalék.

a magyar nők országos tanácsa legutóbbi, a múlt év októberében megtartott konferenciáján megállapította egyebek közt, hogy társadalmunk jelentőset lépett előre a női egyenjogúság megvalósításában, a párt nőpolitikájának valóra váltásában. az utóbbi öt esztendőben javultak a nők élet- és munkakörülményei, emelkedett szakképzettségük, iskolai végzettségük, fokozódott részvételük a közéletben, és egyre többen kerültek a nők közül vezető beosztásba. ugyanakkor vitathatatlan, hogy az esetek nagy részében még mindig aránytalanul sok terhet ró a nőkre a család, a háztartás ellátása. a nők munkavállalásához és családi szerepük betöltéséhez szükséges feltételek megteremtése, összehangolása társadalmi érdek, közös feladat. megvalósításával jelentős részt

H

vállalnak a szakszervezetek, elsősorban érdekvédelmi tevékenységükkel. az mti munkatársai e munkának eredményeit, gondjait mutatják be.

jelenleg a nőknek mintegy 30 százaléka kedvezőtlen munkakörülmények között dolgozik. a textilipar tipikusan az a női iparág, amely az átlagosnál nagyobb megterhelést ró a nőkre, különösen a fonodai, szövödei üzemekben. a zaj, a por és az átlagban napi 40-50 kilométer gyaloglás a gépek mellett, valamint a három műszakos beosztás erősen igénybe veszi szervezetüket. a textilipari dolgozók szakszervezete esztendőnk óta sürgette a 18 éven aluliak felmentését az éjszakai műszak alól, 1982-ben meg is született az erre vonatkozó rendelkezés. jelenleg az ipari minisztériummal közösen keresik a lehetőségét annak, hogy a hatékonyság javításával, a termelékenység emelésével miként lehetne a műszakrend racionálisabb formáját kialakítani, amelyben érzékelhetően csökkenthetnék a három szakmányos munkarendben dolgozó nők számát. ez várhatóan mérsékelné az utóbbi években egyre súlyosabbá váló munkaerőhiányt. /folyt./ zsu pr
11.29 010283 2328

-.-

sb0032 4 150 mtib1039

a szakszervezetek a nők .../2. rész/ tavaly a textiliparban ugyanis 12 százalékkal csökkent a létszám, az elvándorlás megállításhoz a kedvezőbb munkafeltételeket a szakszervezet mindenképpen szükségesnek tartja. hasonló gondokat jelent a három műszak a vegyiparban is, ahol a foglalkoztatottak 38 és fél százaléka nő. főként a gyermekgondozási segélyről visszatérők igényelnék a kedvezőbb munkabeosztást. a technológia jellegéből adódóan azonban a folyamatos üzemekben nem lenne kifizetődő a délelőtti egyműszakos üzemszerek létrehozása. szerencsés, ha a férj és feleség egy vállalatnál dolgozik, mert akkor általában „kereszt-műszakba” szervezik őket. ahol erre nincs mód, ott szakmán belüli megfelelő munkalehetőséget igyekeznek keresni a kisgyermekes anyáknak. a terhes nők foglalkoztatására viszont az iparban mindenütt sikerült jó megoldást találni. az elmúlt néhány évben sorra hozták létre az úgynevezett „golyüzemeket”, ahol a terhesség észlelése után azonnal munkalehetőséget kapnak a kismamák, a tiszai vegyi kombinátban például művirágot készítenek, a székesfehérvári könnyűfémműben, a taurus gumipari vállalatnál, valamint a borsodi vegyi kombinátnál pedig a munkaruhákat javítják. a terhes nők és magzatuk védelmét szolgálja az a felmérés is, amelyet a vegyipari szakszervezet a szot-tal és az országos munka- és egészségügyi intézettel közösen végzett az országban először. a felmérés mindenekelőtt arra keres választ, hogy melyek

H'

Üzem-

azok a munkahelyek, ahol a terhesség védtelen szakaszában, amikor még orvos sem állapította meg a fogamzást, károsodások érhetik a magzatot. a kérdőíveket csaknem 30 ezren töltötték ki, az értékelés várhatóan még az év első felében elkészül.

a kereskedelemben dolgozó nők helyzetének javítására a szakszervezet állást foglalt abban, hogy az új, illetve a felújított üzleteknél a munkakörülményeket a vásárlási körülményekkel összhangban korszerűsítsék. megvalósítását rendszeresen ellenőrzik, a múlt évben tapasztalataik kedvezőek voltak. az elért jelentős fejlődés ellenére - különösen budapesten - még nem tartják kielégítőnek a bolthálózat szociális létesítményeinek színvonalát, a technikai ellátottságot. a megengedettnél nagyobb súlyok emelése veszélyezteti a terhes anyákat, s ennek következtében gyakoriak a nőgyógyászati panaszok. ezekből a betegségekből adódóan növekedett a rokkantsági nyugdíjba kényszerülő asszonyok száma, a csökkent munkaképességük aránya. /folyt.köv./ os/mm zsu pr
11.33 010283 2475

-.-

sb0033 4 160 mtib1040

klímó károly festőművész kiállítása

1983. február 1. - keddtől a dorottya utcai kiállítóterem ad otthont klímó károly festőművész tárlatának.

a hagyományos táblaképfestészettől alaposan különböző festmények jórészt úgynevezett „anyagképek”, a művek hordozója a textil, fa és gyakran hétköznapi tárgy: ablak, és ajtó. a festett felületek dombormű hatását keltik, a fekete, barna, fehér, szürke színek komor mondanivalót sejtetnek. klímó károly festői szándéka a figyelemfelkeltés: nyugtalanító jelenségekkel terhes világban élünk. a gyakran meghökkentő alkotások nem kínálnak könnyű „műélvezetet”, a válaszadás az emberiséget szorongató alapvető kérdésekre, a háború és a béke problémájára a mai művészet fontos feladata. annak a művésznek, aki hallatni akarja szavát, nem elég a csendes kérdezés, hanem kiáltania kell, - vallja klímó károly. művei egy, a felelősségét mélyen átérző festő kézjegyei.

klímó károly kiállítása február 26-ig tekinthető meg vasárnap kivételével naponta 10-18 óráig. /mti/

di/mi/s pr
11.35 010283 1045

H'

-.-

1983.02.01.

sb0034 4 150 mtib1041

a szakszervezetek a nők .../3. rész/ a szakszervezet szorgalmazza, hogy az anyagi lehetőségek függvényében a vállalatok továbbra is kiemelt figyelmet fordítsanak a technikai fejlesztésre, és az üzemegészségügyi ellátás széles körű javítására.

az élelmiszeriparban a múlt évben csökkent a nők baleseteinek száma, annak eredményeként, hogy fokozott figyelmet fordítanak a munkavédelemre, s megkövetelik a különböző védőeszközök használatát. eredményesen segítette ezt a szakszervezet munkavédelmi akciója. egy autóbusszban mozgó kiállítást rendeztek ugyanis az iparban használatos összes védőeszközből, és 12 megyében mutatták be a vállalatok dolgozóinak. az elmúlt időszakban sok kifogás érte a különböző védőeszközök, ruhák minőségét, ezért például a husipar megbízta a textilipari kutató intézetet jobb minőségű csizmák, kötények kifejlesztésére. az első, kísérleti darabok már beváltak. a hűtő-, a baromfi-, a husipar üzemében a zajártalom is nehezíti a nők munkáját. ezért sok helyen a hűtőgenerátorokat zajvédő kabinokkal szerelték fel, a konzervgyárakban a présgépeket hangtompító burkolattal látták el. sok helyen a gépek fémalkatrészeit zajcsökkentő műanyagokkal szerelik fel. a vi. ötéves tervidőszakban 45 ezer fizikai dolgozó munkájának megkönnyítését tűzték ki célul, ebből csaknem 30 ezer ember munkakörülményei könnyebbé váltak már, mivel az utóbbi esztendőkből végrehajtott műszaki fejlesztéseknél ezt a szempontot is figyelembe vették.

a gyermekgondozási segílyt - bevezetése óta - hozzávetőleg másfél millió anya, a kereső nők több mint hárommegyede vette igénybe. ma már növekszik azoknak a száma, akik a három esztendő letelte előtt szívesen visszaállnak a munkába, amennyiben gyermekük elhelyezéséről megfelelően gondoskodni tudnak. a kereskedelemben, vendéglátásban évek óta megoldatlan az óvodák, bölcsődék és az üzletek nyitvatartási idejének összehangolása. budapesten, és a vidéki ipari centrumokban a munkaerőgondokon segíthetne, ha a 40 ezer gyesen lévő kereskedelmi dolgozó egy része újra visszatérne a pult mögé. a szakszervezet javaslatára a vállalatok felkeresték gyesen lévő dolgozóikat, hogy részmunkaidőben, vagy a különösen zsúfolt, csúcsforgalmi időszakokban vállaljanak munkát. mindeddig - bizonyára a gyermekek elhelyezési gondjai miatt - a kezdeményezés nem sok eredménnyel járt. /folyt.köv./ os/mm zsu pr
11.36 010283 2375

#

-.-

1983.02.01.

sb0035 4 150 mtib1042

a szakszervezetek a nők .../4.rész/ a textiliparban sem hozta még meg a várt eredményt, a gyesen lévő foglalkoztatásának engedélyezése. a kezdet azonban biztató, a konfekcióipari üzemekbe, varrodákba 4-6 órás munkára már több helyen - például a hodiköt-nél - jelentkeztek. /mti/

os/mg/be/kg/bi/mm/sl/zsu pr
11.38 010283 0329

-.-

sb0036 4 180 mtib1045

információs iroda a magyar-osztrák határon

1983. február 1. - információs irodát nyitott kedden sopronnál a bécsi uti határátkelőhelyen a lokomotív turist. az iroda összeköttetésben áll a három magyar nagy szállodavállalattal, naponta friss információkat kap az üres szobákról, és azokat kínálja a hazánkba érkező külföldieknek. ezenkívül pénzváltással, egyéb idegenforgalmi szolgáltatással is foglalkozik, és segít a külföldre utazó magyaroknak.

az új iroda a magyar-osztrák érdekeltségű győr-sopron-éberfurti vasúttársaság idegenforgalmi szervezetéhez tartozik, amelyet az utóbbi években építettek ki a lokomotív turist néven. jelenleg sopronban egy, budapesten 2, a burgenlandi wulkaprodersdorfban egy irodája, keszthelyen megbízottja működik. a lokomotív turist az elmúlt évben 15 ezer külföldi állampolgárt utaztatott hazánkba, s az osztrák-magyar határ mentén nosztalgia vonatokat közlekedtet. ezt a szolgáltatást 1982-ben 8 ezren vették igénybe. /mti/

cser/sza/s ká pr

11.42 010283 1002

#

-.-

sb0037 4 150 mtib1046

ujból megnyílt a miskolc-tapolcai barlangfürdő

1983. február 1. - a tatarozási munkák befejeztével keddtől ismét fogadja a vendégeket a miskolc-tapolcai barlangfürdő.

az egy hónapig tartó tatarozás során felújították a medencéket és a pihenőhelyeket, kicserélték a központi fűtés meghibásodott alkatrészeit, az elektromos vezetékeket, magasnyomású vízszugárral lemosták a barlangfürdő sziklafalait, és leválasztották a meglazult köveket. /mti/

kör/tné/s st

11.45 010283 0479

-.-

sb0038 4 170 mtib1047

nem pihen a természet

1983. február 1. - a mecsek vidékén - mint az erdőt-mezőt járó emberek megfigyelték - egyetlen olyan nap sem volt az ideai szokatlanul enyhe télen, amikor ne lett volna valami rendhagyó „mozgás”, a növény- és állatvilágban. s a tél utolsó hónapja - a február - úgy köszöntött be, hogy előtte nem is volt igazán tél. az enyheség márciusra emlékeztet, a januárt elbucszató zivatar pedig egyenesen nyári jelenségnek számít. a mecsek felett többször is villámlott és dörgött, amire emberemlékezet óta nem volt példa télvíz idején.

a megzavart természet különös eseteket produkál. pécs belvárosában tavaszi lepkék tűntek fel. a sumonyi tavakon számos olyan költözőmadarat figyeltek meg, amelyek máskor ez időtájt a földközi-tenger partvidékén tartózkodnak. a dráva mentén, mocsári teknősök nem bujnak az iszapba, hanem sütkéreznek a téli verőfényben. a vadgerlek költéshez fogtak, a szokott időnél egy hónappal korábban. a méhek rendszeresen kirepülnek a kaptárakból a meleg déli órákban, és sok méhcsaládnál megkezdődött a fiasítás. a vadvirágok egész sora nyílt ki a mecsekben. a hegyvidék jellegzetes növénye, az illatos hunyor november közepe óta szakadatlanul virágzik, és még csak meg sem csipte a fagy a zöld szirmokat. a dél-baranyai szársomlyón tömegesen virít legritkább vadvirágunk, a magyar kikerics. a hóvirág és a kankalin, valamint a mogyoróbarka mostani megjelenése nem rendkívüli dolog pécs környékén, enyhe télvégeken máskor is kinyíltak, a keleti mecsekben talált kék májvirág

Hi

és lila ibolya azonban már kurriózumnak számít. a természet nyugtalanságának jele az is, hogy ősz óta nem szakadt meg a gomba „futószalagja”,; most is lehet szedni ehető gombát, és a pécsi vásárcsarnokban folyamatosan árusítják is. a mecsek aljai kertek szinte naponta gondoskodnak valamilyen meglepetésről. hol egy japánbirs ágacska, hol egy aranyvessző borul virágba, hol egy orgonabokor bimbói pattannak ki. a pécs feletti dombokon közvetlenül rügyfakadás előtt áll a korai mandula. /mti/

igó/bné/s st pr

11.55 010283 2047

-.-

sb0039 4 150 mtib1048

Levált a gázkut zárószerkezete - egyenesen tör a magasba a gázsugár

1983. február 1. - kedden a reggeli órákban jelentős változás történt hajduszoboszlón, a 77-es számú gázkutkitörésnél: az elzárószerkezet felső része a sok homokszemcsével kevert, nagy erővel kifújó gáz erodáló hatása következtében letört, és az aknába esett. a zárószerkezet leválása következtében most már nem ferde irányban, hanem nyilegyenesen tör magasba a kétszáz milliméter vastag gázsugár. megváltozott a kut hangja is, sokkal „mélyebb”, mint az első két napon volt.

a szegedi és a hajduszoboszlói mentőcsoportok tagjai nagy műszaki felkészültséggel dolgoztak kedden délelőtt a gázkut aknájának bontásánál. ehhez újabb, nagy teljesítményű gépet kaptak szegedről. mint a szakemberek elmondották, az elzárószerkezet felső részének természetes uton történt eltávolodása kedvezően befolyásolhatja a megkezdett munkákat. egyrészt azért, mert az erős gázsugár olyan magasra röpíti a vizet, hogy azt a szél a kuttól távolabb sodorja, s nem kell árkot ásni a víz elvezetésére. kedvező továbbá, hogy a termelő kut csőfejének állapota nem romlott. folyamatosan dolgoznak azon, hogy olyan munkahelyet alakítsanak ki, ahonnan a különböző szerelések nagyfokú biztonsággal elvégezhetők. /mti/

szü/éva/s ká pr

12.09 010283 1296

Hi

-.-

sb0040 4 180 mtib1051 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. február 1.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 12 órakor:
sokfelé csapadék

délnyugat-dél-európa egy részén magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el. így ott általában csak kissé felhős, csendes, általában száraz az idő. középpontjával a brit-szigetek északi térségében nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. áramlási rendszerében nagy sebességgel előbb enyhe, majd hideg levegő ármalik nyugat-északnyugat-európán át szárazföldünk belseje felé. vonulásukat sok helyen eső, havaseső, a brit-szigetek északi felén, a skandináv-félsziget déli részén, valamint az alpok vidékén havazás, hózápor és gyakran erős, helyenként viharos szél jelzi. szerda estig a kárpát-medencében átmenetileg enyhülés, majd lehülés várható.

hazánkban hétfőn eleinte erősen felhős volt az ég, majd nyugat felől fokozatosan csökken. ennek megfelelően a dunántúlon 3, 6, máshol 1, 3 órán át sütött a nap. néhány helyen zápor, hózápor alakult ki. a lehülést csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 3 mm-t. sokfelé erős, időnként viharos északi, északnyugati szél fújt. a hőmérséklet csúcserőteke 5, 9 fok között alakult. kedd hajnalra 0, -6 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtti eleinte nyugat felől megnövekedett a felhőzet, később a kisalföldön felszakadozott. a dunántúlon szorványosan fordult elő eső, havaseső, hózápor. a délnyugati, déli szél többfelé megélénkült, helyenként megerősödött. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 2, 5 fok között váltakozott.

budapest belterületén a hőmérséklet 4 fok volt, a tengerszintre ászámított légnyomás 1011 mbár, erősen süllyed.

várható időjárás szerda estig:

lassan mindenütt beborul az ég, és egyre több helyen lesz csapadék. többnyire eső, de néhol eleinte még havazás is várható. holnap nyugat felől már csökken a felhőzet, és mindinkább rövid ideig tartó záporok fordulnak elő. a sokfelé erős, helyenként viharos délnyugati szél holnap északnyugatra fordul. a hőmérséklet hajnalban általában 3, 8, szerdán kora délután 7 és 12 fok között alakul.

H

várható időjárás budapesten szerda reggelig:

néha kissé fölszakad a felhőzet, ismétlődő esőre kell számítani. megerősödik a délnyugati szél. a hőmérséklet 21 órakor 7, hajnalban 8 fok körül várható.

a duna vizállása budapestnél 465 cm, a víz hőmérséklete 4.2 fok.
/mti/ mz pr
12.43 010283 2463

--

sb0041 4 130 mtib1053

magyar-ndk választékcseré-megállapodás

√ Budapesten

1983. február 1. - kedden selmeci lajosné belkereskedelmi miniszterhelyettes és werner juri ch, az ndk kereskedelem- és ellátásügyi minisztériumának államtitkára aláírta az 1983. évre szóló választékcseré-megállapodást. a jegyzőkönyv értelmében az idén a két ország belkereskedelme mintegy 3.5 milliárd forint összértékben cserél fogyasztási cikkeket. a magyar export döntő hányadát csillárok, kempingbutorok, szeszesitalok, ifjúsági konfekcióárúk, hőszigetelőszalagok teszik ki. az importban a legnagyobb értéket a textil-méterárúk, konfekcióárúk, fürdőruhák, esernyők, elektromos háztartási készülékek, gázkészülékek képviselik. az elmúlt évekhez hasonlóan idén is a magyar cipők ellenében kedvelt ndk-beli férfi-, női és gyermekcipők érkeznek.

az áruházak közötti közvetlen árucseré keretében 22 áruházi hetet rendeznek. emellett a megyék és testvérvárosok között is tovább erősödik a hasznos árucseré-együttműködés.

együttal aláírták az ez évre vonatkozó műszaki-tudományos együttműködési megállapodást, amely a két minisztérium és az irányításuk alá tartozó tervező- és kutatóintézetek szakmai tapasztalatcseréjéről intézkedik.

a tárgyalások befejeztével werner jurich államtitkárt fogadta juhár zoltán belkereskedelmi miniszter.

az ndk delegáció kedden hazautazott. /mti/

mi/s jf ie

13.41 010283 1373

H

--

sb0042 4 150 mtib1054

megemlékezés a poláris évekről és a geofizikai évről

1983. február 1. - a tudományos szövetségek nemzetközi tanácsa /icsu/ - amely a világ tudósait és tudományos közösségeit különféle célok érdekében mozgósítja - elhatározta, hogy 1983-ban megemlékeznek a nemzetközi összefogás olyan kiemelkedő állomásainak, mint az első és második poláris év, valamint a geofizikai év 100., 50., illetve 25. évfordulójáról. az icsu magyar nemzeti bizottsága, - a magyar tudományos akadémia közreműködésével - február 15-én tudományos ülést szervez megemlékezve a kiemelkedő évfordulókról - erről tájékoztatták az újságírókat a szervezők kedden az mta székházában.

elmondták, hogy az 1882-ben megrendezett poláris év volt az első nemzetközi tudományos akció, amellyel meteorológiai és földmágneses jelenséget, a sarki fényt és földi áramlatokat figyeltek meg. az akcióban 10 ország szakemberei vettek részt. a második poláris évet 1932-ben rendezték meg, 26 ország részvételével. a nemzetközi geofizikai évet a poláris évek 75., illetve 25. évfordulóján 1957-ben szervezték meg. a program keretében kétezer új megfigyelő állomást hoztak létre, több mint 10 ezer meteorológiai szondát löttek fel, és sok száz hajó és repülőgép is részt vett a munkában. ebben az időben löttek fel az első mesterséges bolygót, a szputnyikot. a megfigyelések ekkor már nemcsak a sarkokra korlátozódtak, hanem kiterjedtek az egész földre. a kutatási program 13 komplex témát ölelt fel. az eredmények az új lehetőségek mellett ráirányították a figyelmet a föld kihasználhatóságának korlátaira is, a nyersanyagkincs kiaknázhathatóságának határait, a természeti környezet sebezhetőségére. a sajtótájékoztatón elmondták, hogy a magyar kutatók, tudományos munkatársak kezdettől fogva tevékeny részt vállalnak a nemzetközi együttműködésben.

a februári tudományos ülésen, amely része ^{egy} nemzetközi megemlékezéssorozatnak, hazai és külföldi tudósok méltatják az évfordulók jelentőségét és eredményeit. /mti/

ni/mi/s pr/jf/mz ie

13.44 010283 2002

H

--

sb0043 4 130 mtib1055

halált okozott az ágyban dohányzás

1983. február 1. - kőszegi béláné háztartásbeli váci lakos ágyban dohányzott, közben rosszul lett, s az égő cigarettától ruházata meggyulladt. az asszony a tűz következtében életét veszítette. a tüzet a tűzoltóság rövid idő alatt eloltotta. /mti/

mm/mz ie

14.00 010283 0308

--

sb0044 4 130 mtib1056

gázolás

1983. február 1. - debrecen külterületén szabó andrás 39 éves bádigos kisiparos sajószögedi lakos személygépkocsijával elütötte dalmi istván 54 éves debreceni éjjeliőrt, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint dalmi szabálytalanul közlekedett, szabó pedig nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a rendőrség vezetői engedélyét bevonta. /mti/

mi/mz ie

14.02 010283 0415

--

sb0045 4 150 mtib1059

kétszázharmincezer tonna szén terven felül - az év első hónapja a szénbányákban /1. rész/

1983. február 1. - a szénbányászat dolgozói a sikeres 1982-es év után - amikor is az eredeti tervet lényegesen túlteljesítve kitermelték a népgazdaság által kért 26 millió tonna szén - januárban töretlen lendülettel folytatták munkájukat. erre nagy szükség volt, hisz az idén is a tavalyhoz hasonló mennyiséget vár tőlük az ország. a start jól sikerült: ez év első hónapjában szénbányáink dolgozói 230.000 tonna szén termeltek terven felül, 250.000 tonnával többet, mint tavaly januárban. valamennyi

H

szénmedence teljesítette tervét, a túlteljesítéshez pedig a thorez-külfejtés, a veszprémi és a borsodi vállalat bányái járultak hozzá a legnagyobb arányban. ez utóbi különösen örvendetes, mert a borsodi bányák a múlt év végén sok geológiai nehézséggel küszködtek és emiatt nem tudták teljesíteni előirányzatukat. a többletet ezúttal is sok pihenőnapjuk feláldozásával termelték meg a bányászok: tavaly januárban átlagosan 1,4, az idén viszont 3,7 szabadnapjukon dolgoztak azért, hogy ne legyen hiány ebből az ismét egyre fontosabb energiahordozókból.

komárom megye szénmedencéi mintegy 35.000 tonnával teljesítették tul januári előirányzatukat. ezt csaknem teljes egészében az oroslányi bányák adták, legnagyobb arányban a külfejtés. a dorogi bányavidék már kimerülőben lévő üzemeiben csak kisebb kapacitású munkahelyeket tudnak kialakítani, tervüket azonban így is teljesítették. közben lendületesen haladt az új lencsehegy-ii bánya építése. a tatabányai vállalat - negyedévi tervének változatlanul hagyása mellett - januári tervét 20.000 tonnával csökkentette, végül is ennél 2.000 tonnával többet adott. februárban azonban várható termelésének növelése, amál is inkább, mert a már kimerülőben lévő 15/c aknáról átcsoportosították a szénfali dolgozókat az új nagygyházi bányába.

a mecseki szénbányák üzemei az eredetileg tervezett mennyiséget nyolcvanezer tonnával megnövelve hárommillió tonna fekete kőszént akarnak termelni az idén. a többletből januárra eső mintegy tizenötezer tonnát csaknem maradéktalanul felszínre is küldték, bár a pécs-bányai fejtések széntelepeinek kedvezőtlen geológiai váltakozása - a fejtések ugynevezett kivékonyodása - miatt váratlan nehézségeik támadtak. a pécs-bányáknál keletkezett hiányt csak a nagymányoki brikettüzem kétezer tonna többlettermelésével tudták kiegyenlíteni. a brikettüzem a kiemelkedő eredményt a folyamatos munkarendre történő január elsejei átállásnak köszönheti.
/folyt. köv./ kö

15.10 010283 2560

A

-.-

sb0046 4 160 mtib1060

meghalt dr. kettesy aladár

1983. február 1. - életének 90. évében, január 30-án elhunyt dr. kettesy aladár, kiváló szemészorvos, a debreceni orvostudományi egyetem nyugalmazott professzora. temetése február 7-én 12 órakor lesz a debreceni köztemetőben. földi maradványait a városi tanács által adományozott diszsihrhelyen helyezik örök nyugalomra.

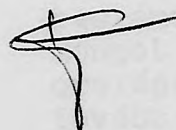
debreceni orvostudományi egyetem

x x x

dr. kettesy aladár szemészorvosi pályafutása a pozsonyi kilinikán kezdődött, s 1926-ban 33 évesen lett a debreceni klinika professzora. hatvan évet élt és dolgozott debrecenben, tanította és nevelte azokat a szemészeket, akik ma hajdu megyében dolgoznak, s olyan iskolát teremtett, amelynek hatása kiterjedt az egész országra. német nyelven írt szemészeti műtétana, amelyet később spanyolra is lefordítottak, évtizedekig kézikönyve volt európa-szerte minden operáló szemorvosnak. eredeti műtéti megoldásainak jelentős részét 30-40 év óta módosítás nélkül alkalmazzák. azok, akik ma magyarországon szemüveget kérnek, a kettesy-féle tábláról tudják meg, hogy milyen a látásuk. lenyűgöző tudása és kitűnő előadókészsége a legkedveltebb egyetemi tanárok közé emelte, élettani és optikai kutatásai, amelynek eredményeit igyekezett minél hamarabb felhasználni a gyógyításban, kiállták az idő próbáját. /mti/

szü/st/mmé/mz ie

15.11 010283 1397

-.-

sb0050 4 150 mtib1064

kétszázharmincezer tonna szén ... /2. rész/

a mecseki szénbányák üzemének a mindennapi termelés mellett a kokszzszen-koncentrátum mennyiségének megkétszerezését célzó állami nagyberuházás, a liász-program időszerű feladataival is meg kell birkóznuk. az idén csaknem háromnegyed milliárd forintot fordítanak az üzemek - elsősorban¹ kossuth, béta és pécs bányüzem, valamint a pécsi szénelőkészítő - rekonstrukciójára, fokozzák a munkahelyi gépesítés ütemét, új vágatbiztosító pajzsokat, jövesztő, szállító és vágathajtó berendezéseket szereznek be és helyeznek üzembe.

a mátraaljai szénbányák thorez bányüzemében kimagasló eredménnyel zárták az év első hónapját: 747 ezer tonna szenet termeltek, s ez 107 ezer tonnával több a tervezettnél. javították a minőséget is: az előírtnál 13 kalóriával jobb fűtőértékű szenet adtak át a gagarin hőerőműnek, s ezzel maradéktalanul kielégítették annak megnövekedett igényeit. az erőműnek ugyanis a januári csúcsidőszakban több szénre volt szüksége a korábban tervezettnél, ráadásul az energiatakarékossági program keretében az idén minden korábbinál nagyobb arányban használják fel fűtéshez az olcsó lignitet, ezzel minimálisra csökkentették a begyűjtáshoz szükséges fűtőolaj felhasználását.

a borsodi bányászok januárban nemcsak a múlt évi nehézségeken lettek urrá, már terven felül is 45.000 tonna szenet termeltek. eredményeik értékét tovább növeli, hogy számottevően sikerült csökkenteniük a villamosenergia, s ugyanakkor a különféle segédanyagok felhasználását is. a darabos szén arányának növelésével tovább javították a minőséget. jobb lett a szén fűtőértéke, mert kevesebb benne az éghetetlen meddő.

a nógrádi szénbányák januárra esedékes széntermelési feladataikat tízezer tonnával teljesítették túl és a minőségi követelményeknek is megfeleltek. ezzel nemcsak a széntüzelésű erőművek zavartalan működéséhez járultak hozzá, de a lakosság tüzelőellátásában korábban tapasztalt fennakadások megszüntetéséhez is. a kiváló eredmények egyik forrása, hogy sikerült „átmenteni”, a tavaly évvégi munkalendületet; a nógrádi szénbányászok az ellátási gondok hallatán szinte valamennyi januári szabadnapjukat műszakban töltötték.

a nógrádi szénbányászok most arra törekszenek, hogy a januári teljesítményektől nem maradjon el a februári, de a márciusi sem. ez már csak azért is fontos, mert gondolniuk kell a holnapra is: a második évnegyedtől megszorodnak a front-átszerelési és fejtés-előkészítő feladatok, amelyek szükségképpen - átmenetileg - a konkrét termeléstől is elvonnak munkaerőt. /mti/

ber-kász-kov-kör-csiz/kö kz ie

15.28 010283 2612

-.-

sb0051 4 150 mtib1065

magyar szakembert választott kültagjává a belga akadémia

1983. február 1. - a belga királyi tudományos és művészeti akadémia kültagjává választotta horler miklós ybl-dijas építész, a művészettörténeti tudományok kandidátusát, az országos műemléki felügyelőség tudományos tanácsadóját, aki 1976 óta tanárként rendszeresen részt vesz a belga leuveni egyetem műemlékrestaurátor-képző intézetének munkájában is. a belga akadémia ezzel a magyar szakember műemlékvédelmi munkásságát ismerte el, különösen azokat az eredményeket, amelyeket a műemlékek helyreállításánál alkalmazott modern építészeti megoldásokkal ért el. /mti/

sb/mm/kö sl ie

15.36 010283 0655

-.-

sb0052 4 130 mtib1066

az országos egészségnevelési intézet idei programja

1983. február 1. - az országos egészségnevelési intézet idei programjáról tartottak sajtótájékoztatót kedden. dr. katona edit és dr. kern ágnes osztályvezetők elmondták, hogy a gyermekek és a fiatalok egészségi kulturájának gyarapítását segíti elő az intézet számos idei rendezvénye. egészséges táplálkozásra, életmódra, rendszeres testmozgásra nevelik a fiatalokat ismeretterjesztő előadásokkal, kiállításokkal és más rendezvényekkel, filmprodukciókkal, kiadványaikkal. színes bábanimációs filmen mutatják be - makk marci közvetítésével, - hogy a gyermekek miként szolgálhatják egészségüket otthon a család körében, a természetben. újabb ismeretterjesztő filmeket készítenek többek között a fogbetegségek, a koraszülések megelőzéséről, a kulturált ivási szokásokról. ezeket, akár csak a tavaly alkotott hasonló filmeket - például az erika, az élet legszebb pillanata című - a televízió képernyőjén és filmszínházakban, majd művelődési, egészségnevelési intézményekben vetítik. több ujságban, lapban egészségnevelési mellékleteket tesznek közzé.

közvetve is tájékoztatják, nevelik az ifjúságot: újszerű programokat rendeznek, nevelési módszereket, segédanyagokat adnak, ajánl-anak pedagógusoknak, orvosoknak, közművelőknek, a tömegszervezetek aktivistáinak. az országos oktatástechnikai központtal közösen készítik azokat a diaképeket, írásvetítő

M

transzparenszeket, szemléltető ábrákat, játékos feladatokat, amelyeket a pedagógusok az iskolai tanulók egészségneveléséhez használhatnak. az orvosoknak a szülészeti és kardiológiai intézettel együtt készített módszertani levélben adnak útmutatást: miként neveljék egészséges életmódra a kismamákat, a betegeket. természetesen gazdagítják a felnőttek, az idős emberek egészségügyi ismereteit is, s közvetve ezzel is az ifjúságot is segítik, mivel a szülők, a nagyszülők életmódja, szemlélete példa a gyerekek számára.

az egészséges táplálkozás propagandájának továbbfejlesztési lehetőségeit országos tanácskozáson vitatják meg az élelmiszeripari, kereskedelmi szakemberek közreműködésével. /mti/

me/mz bc/er ie

15.41 010283 2144

.-.

sb0053 4 160 mtib1067

a bolgár kulturális központ idei programja

1983. február 1. - idén is többszáz rendezvényt: barátsági napokat, fotó- és képzőművészeti kiállításokat, irodalmi esteket szervez hazánkban a bolgár kulturális és tájékoztató központ a hazafias népfronttal karöltve; a programok a hagyományokhoz híven népeink barátságának erősítését, kulturális értékeinek kölcsönös megismerését kívánják szolgálni - hangsúlyozta Ivan Peikovszki igazgató keddi sajtótájékoztatóján. az idei elképzeléseket körvonalazva szólt arról is, hogy olyan jelentős eseményekről emlékeznek meg, mint a bolgár szeptemberi felkelés 60., a lipcsei per 50. és az első bolgár-magyar barátsági szerződés aláírásának 35. évfordulója.

a hagyományos barátsági hét rendezvénysorozatnak ezúttal három megye - pest, csongrád és győr-sopron - ad otthont: a kiállításokkal, előadásokkal és filmvetítésekkel színesített programok során a megyékben élők átfogó képet kapnak a baráti szocialista ország társadalmi, gazdasági és kulturális eredményeiről. újdonságként különböző témájú fórumokat is rendeznek, amelyeken elsősorban a magyar közönséget érdeklő-érintő kérdésekre válaszolnak a szakemberek. a tervek szerint 15 megyében mintegy 40 barátsági napot, a főváros 11 kerületében pedig barátsági esteket szervez a kulturális központ.

M

a kulturális centrum fontos feladatának tekinti a művészeti propagandát. a központban idén 9 bolgár képző-, illetve iparművész és három magyar művész alkotásaiból rendeznek kiállítást. emellett közös tárlaton mutatják be azokat a kompozíciókat, amelyeket mintegy száz magyar művész készít a nemzetközi dimitrov-pályázatra. a sokoldalú programból nem hiányzik a zene és az irodalom sem: ez évben számos bolgár együttes és hangszeres művész, valamint író és költő találkozik a magyar közönséggel.

májusban szófia mutatkozik be budapestben: a rendezvénysorozatba bekapcsolódik a kulturális központ is. többek között a szófia-press sajtóügynökség kiállításának, valamint a budapest-szófia barátság klub összejövetelének is otthont ad a népköztársaság uti intézmény. ez utóbbiban az alkalomra hazánkba látogató bolgár előadóművészek, sportolók és szakemberek találkoznak magyar kollégáikkal. /mti/

t/kj/kö -ár ie

15.43 010283 2231

.-.

sb0054 4 150 mtib2001

a magyar kereskedelmi kamara és a mtesz együttműködési megállapodása

1983. február 1. - Beck Tamás, a magyar kereskedelmi kamara elnöke és Tóth János, a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének főtitkára kedden megállapodást írt alá annak érdekében, hogy a két szervezet már korábban kialakult eredményes együttműködése tovább erősödjék, hatékonyabbá váljon.

a megállapodás értelmében közös programokat dolgoznak ki, amelyek segítik külpiaci versenyképességünk erősítését, a műszaki-tudományos haladás meggyorsítását, s a szellemi erőforrások jobb kihasználását. együttes munkával segítik elő új műszaki megoldások létrehozását, amelyek növelhetik a hazai gyártásban a korszerű termékek részarányát.

a kamara és a mtesz összehangolja nemzetközi kapcsolatait, közösen mutatják be külföldön a hazai műszaki-gazdasági és természettudományos eredményeket. együttesen segítik elő a műszaki-gazdasági szakemberek külgazdasági tájékozottságát, valamint a nemzetközi kapcsolatok útján szerzett tapasztalatok hazai hasznosítását.

M

a mtesz tájékoztatja a kamarát nemzetközi rendezvényeiről, a kamara pedig ismerteti a mtesz-szel a külföldi gazdasági és műszaki napok tervét, s ennek alapján a két intézmény időben jelezheti részvételi szándékát. a korábbi években már kialakult gyakorlatot követve a kamara a mtesz tagegyesületeire támaszkodik a külföldön rendezett műszaki-gazdasági napok szakmai előkészítésében, s e rendezvények lebonyolításához technikai segítséget is nyújt.

a mtesz tájékoztatja a kamarát a külföldi intézmények megbízásából Magyarországon szervezett - a nemzetközi gazdasági kapcsolatokat segítő - rendezvényeiről, s módot nyújt arra, hogy a kamara képviselői ezeken részt vegyenek. /mti/

mg/gg/sa sl ie
15.50 010283 1771

-.-

sb0055 4 160 mtib2002

debreceni vb-ülés - több, mint 87 millió forint értékű társadalmi munka

1983. február 1. - a város gyarapítását, szépitését szolgáló társadalmi munkát értékelte kedden tartott ülésén a debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága. mint elmondták, 1982-ben több, mint 87 millió forint értékű ilyen célú önkéntes munkát vállaltak a város lakói, s ez csaknem 30 millióval több, az 1981. évinél.

különösen figyelemre méltóak a „tisza, virágos debrecenért”, mozgalom eredményei: a lakosság többek között négyezer facsemetét, hetvenezer virágpalántát ültetett el.

a városi tanács az elmúlt esztendőben 128 vállalattal és intézménnyel kötött társadalmi munkára szerződést, s azok egész esztendőben becsületesen teljesítették vállalt feladataikat: a város negyvenöt utcájában együttesen csaknem tizenkilenc kilométer hosszúságban gyalulták le a kertéségi földutakat, a külsőségi részeken pedig körülbelül négy kilométer vízvezetékot fektettek le; négy vállalat dolgozóit egymillió forint értékű sportpályát építettek, a vízügyi vállalatok szocialista brigádjai a szabadtéri strand építéséhez nyújtottak jelentős segítséget.

a végrehajtó bizottság határozata alapján az 1982-ben végzett kiemelkedő társadalmi munka elismeréseként a városban 1221-en kapják meg a „társadalmi munkáért”, kitüntetés arany-, ezüst-, vagy bronz fokozatát, s a munkában élenjáró vállalatoknak, szervezeteknek, intézményeknek és szocialista brigádoknak pedig elismerő oklevelet adományoztak. /mti/

szü/éva kz/er ie

15.50 010283 1530

-.-

sb0056 4 160 mtib2003

elhunyt szász péter

1983. február 1.
szász péter balázs béla-dijas filmrendező február 1-én 56 éves korában hosszú betegség után váratlanul elhunyt. temetéséről később intézkednek.

magyar film- és tv művészek szövetsége
hírlapkiadó vállalat

x x x

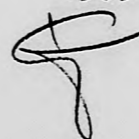
szász péter 1927-ben született budapesten, 1949-ben került a magyar rádióhoz, ahol népszerű hangjátékok szerzőjeként vált ismertté. 1953-ban szerződött a hunnia filmstúdióhoz, s kezdetben dramaturgként dolgozott. az évek folyamán számos forgatókönyvet is írt. érdeklődése a vígjátéktól a drámáig terjedt, s számos, nagy közönségsikerű aratott magyar film viselte keze nyomát: többek között a gázolás, a hannibál tanár ur, a mese a 12 találatról, a fekete szem éjszakája, a füre lépni szabad! című produkciók.

1967-ben mint filmrendező mutatkozott be a fiúk a térről című alkotással. ezt követően készítette a szovjet-magyar koprodukcióban készült kapaszkodj a fellegekbe című filmet, majd a szépek és bolondok-at, az egy kis hely a nap alatt-ot, s a hogyan felejtsük el életünk legnagyobb szerelmét? című munkáit. több televíziós filmet is forgatott; alkotásai a változatos cselekményt, a mozgalmasság jellemezte.

1977-ben balázs béla-dijjal tüntették ki. az utóbbi időkben az esti hírlap munkatársaként dolgozott és nagy népszerűségnek örvendtek a film, színház, muzsikában megjelent televíziós kritikái. /mti/

t di/mm/-ár/mz ie

15.51 010283 1487

-.-

sb0057 4 160 mtib2004

katonai kollégiumi napok a fővárosban

1983. február 1. - február 1-től katonai kollégiumi napokat tartanak a magyar néphadsereg művelődési házában. a fiatalok pályaválasztását segítő programok keretében kiállításon mutatják be a katonai kollégiumok munkáját, mindennapi életét. február 3-án a nevelési intézmények tanárai és a budapesti kerületi pályaválasztási felelősök tapasztalatcseréjére kerül sor.

február 8-án az általános iskolásoknak honvédelmi vetélkedőt tartanak a zách utcai katonai kollégiumban. másnap délután az intézmények életéről készült filmeket mutatnak be a pályaválasztási fórumon résztvevő szülőknek és fiataloknak. /mti/

és/gg/sa bc ie
15.52 010283 0682

-.-

sb0058 4 130 mtib2005

új tanácselnököt választottak a xiii. kerületben

1983. február 1. - a xiii. kerületi tanács kedden ülést tartott, amelyen a végrehajtó bizottság tagjává és a tanács elnökévé választották dr. bornemissza sándort, a 4. számú tanácsügyi körzet tanácstagját. dr. bozsik józsefet, aki eddig a tanácselnöki tisztelet betöltötte, más fontos megbízatása miatt egy korábbi tanácsülés felmentette. a tanácsülésen részt vett és felszólalt szépölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke és deák gábor, az mszmp xiii. kerületi bizottságának első titkára. /mti/

fr/zsu/sa -ár ie
16.03 010283 0576

-.-

sb0059 4 160 mtib2006

Lehetetlen dolgok - kiállítás gödöllőn

1983. február 1. - Lehetetlen tárgyaink címmel nyílt kiállítás kedden gödöllőn, a városi művelődési központban. a rendezvény a tavaly első alkalommal meghirdetett bemutató folytatása, amelyen olyan hétköznapi használati tárgyakat, háztartási eszközöket tekinthettek meg a látogatók, amelyek nem alkalmasak rendelkezésükre. az idei kollekció is igen gazdag: egymásra nem rakható építőköveket, iskolai füzeteket, amelynek oldalai részben vonalások, részben kockások, ampullareszelőt fogak nélkül, és még számos egyéb ipari-kereskedelmi tücsköt-bogarat láthatnak az érdeklődők a február 27-ig nyitvatató kiállításon. az elképzelések szerint a rendezők a rendhagyó tárlat után fórumra hívják meg a gyártó cégek képviselőit. /mti/ (zárása)

vir/mmé/sa kz ie
16.08 010283 0801

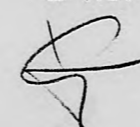
-.-

sb0060 4 150 mtib2007

mezőgazdasági kutatási és fejlesztési tanácskozás gödöllőn

1983. február 1. - kétnapos mezőgazdasági kutatási és fejlesztési tanácskozás kezdődött kedden a gödöllői agrártudományi egyetemen. az előadásokon és a szekcióüléseken a szakemberek összegzik egyebek között mindazokat a műszaki-technikai újításokat, amelyeket a mezőgazdasági energiaköltségek csökkentésére, a korszerű terménytárolás kialakítása érdekében az elmúlt évben kikísérleteztek és alkalmaztak, áttekintik továbbá egyes korszerű gépek és új technológiák bevezetésének tapasztalatait. a kedden megtartott plenáris ülés előadói egyebek között hangsúlyozták: 1982-ben a kutatók gyakorlatiasabban, a népgazdasági szempontokat, a megvalósítás lehetőségeit következetesebben figyelemmel kísérve tevékenykedtek. jelentős eredményeket értek el az energiamegtakarítást segítő technológiák alkalmazásában, a mezőgazdasági melléktermékek hasznosításában.

a szakemberek különös fontosságot tulajdonítottak a kutató-fejlesztő intézetek és a termelő üzemek közötti kapcsolatok fejlődésének. ennek eredményeként gyorsabban alkalmazzák a gazdaságok az új gépeket és technológiákat, melyek száma az elmúlt évben sem volt kevés. a hazai gépfejlesztésben a mezőgépjelöltő intézet 130 fejlesztési témával foglalkozott. a mém műszaki intézete a korszerűbb gépi és technológiai megoldások érdekében mintegy

kétszáz funkcionális és négyszáz munkavédelmi vizsgálatot végzett el.

a mém gödöllői műszaki intézete a vii. ötéves tervidőszakra szóló, átfogó géprendszer-fejlesztési prognózist is elkészített. az előrejelzés több mint másfélszer gépféleség fejlesztését, korszerűsítését tartalmazza, s ez 30 százalékkal több a jelenlegi tervidőszak elképzeléseinél. jelentősen gyarapszanak az új és modernebb kertészeti és háztáji gépek. a tervek szerint a berendezések és gépek 75 százaléka a már meglévő típusok továbbfejlesztett változata lesz.

a kétnapos tanácskozáson résztvevő kutató és fejlesztő szakemberek szekcióüléseken és konzultációkon cserélik ki tapasztalataikat, a továbbiakban a többi között az energiagazdálkodás, a melléktermék-hasznosítás és a terménytárolás témakörében. /mti/

vir/mné/kö kz ie

16.20 010283 2192

-. -

sb0061 4 150 mtib2008

befejezte látogatását az arab liga mezőgazdasági delegációja

1983. február 1. - az arab liga mezőgazdasági szervezete és a tesco együttműködése keretében január 25. és február 1. között hazánkban tartózkodott tíz arab ország mezőgazdasági államtitkára, illetve miniszterhelyettese. látogatásuk során hazánk víz- és talajgazdálkodásának, mezőgazdaságának és mezőgazdasági szakember-ellátottságának eredményeivel ismerkedtek. tanulmányozták az állami, a szövetkezeti, a magánszektor együttműködését, az állami irányítás módszereit. a delegáció tagjai kifejezték meggyőződésüket, hogy látogatásukat követően tovább fejlődik az együttműködés országok és Magyarország között, különösen a vízügyi projektumokban, a talajjavítási munkálatokban, valamint a mezőgazdasági fejlesztési programokban való részvételünk alapján. jelentősen hozzájárulhatunk a mezőgazdasági szakoktatás fejlesztéséhez. javasolták, hogy a magyar szakemberek is jobban ismerjék meg az arab országok sajátos körülményeit, amely további lehetőségeket teremt a fejlesztési programjaikban való részvételre.

az arab liga mezőgazdasági delegációja kedden befejezte hivatalos programját. /mti/

gg/sa jf olt

16.27 010283 1189

-. -

sb0062 4 130 mtib2011

budapesten a Lengyel minisztertanács elnökhelyettese

1983. február 1. - kedden budapestre érkezett Janusz Obodowski, a Lengyel népköztársaság minisztertanácsa elnökhelyettese, a tervbizottság elnöke, hogy faluvégi Lajos miniszterelnök-helyetessel, az országos tervhivatal elnökével tárgyalásokat folytasson. /mti/
sz/mz/sa olt
16.59 010283 0358

-. -

sb0063 4 150 mtib2012 /közönségszolgálat/

autó-sorszámok

1983. február 1.

trabant limousin hycomat	budapest	13265
trabant hycomat combi	budapest	82
trabant limousin	budapest	12254
	győr	11243
	debrecen	8257
trabant combi	budapest	5024
	győr	3406
wartburg limousin	budapest	8134
	győr	4956
wartburg de lux	budapest	11216
	győr	6074
wartburg de lux tolótetős	budapest	2110
wartburg limousin tolótetős	budapest	1362
wartburg tourist	budapest	4171
	győr	1612
skoda 105 s	budapest	6361
	győr	5547
	debrecen	5080
skoda 120 L	budapest	11464
	győr	8479
	debrecen	7172
skoda 120 gls	budapest	304
lada 1200	budapest	19908
	debrecen	12713
	győr	6211
lada 1300 s	budapest	8556
	debrecen	5627
	győr	2045
lada 1500	budapest	8569
	debrecen	5785

h

	győr	2325
lada combi	budapest	4615
	debrecen	2397
moszkvics	budapest	11875
polski fiat 126 p	budapest	15138
	győr	4432
polski fiat 1500	budapest	3532
dacia	budapest	10919
	debrecen	5349
zasztava	budapest	1180

/mti/ kf/kö sl ie

17.01 010283 2036

-.-

sb0064 4 130 mtib2013 /embargó: 18 óráig!//

hazánkba látogat a máltai külügyminiszter

1983. február 1. - puja frigyos külügyminiszter meghívására február 2-án hivatalos látogatásra magyarországra érkezik alex sceberras trigona, a máltai köztársaság külügyminisztere. /mti/ sa -ár olt

17.03 010283 0254

-.-

sb0065 4 150 mtib2010 /közönségszolgálat/

piaci jelentés

1983. február 1. - nincs lényeges változás a piacok zöldség-gyümölcs forgalmában. folyamatos a tárolt áruk felhozatala, és kedvező a téli primőrök forgalma is.

a fővárosi piacokon megfelelő mennyiségben kínálnak burgonyát, vöröshagymát, leveszöldséget, téli almát. a téli primőrök forgalmában erősödött a csomós retek, az uborka és a hegyespaprika kínálata, ezen kívül továbbra is kapható fejessaláta, sóska, paraj, zöldhagyma, metélőhagyma és kisebb mennyiségben paradicsom. az igényeket kielégítik a káposztafélékből: fokhagymát, céklát, lilahagymát, feketeretket és sütőtököt minden piacon árusítanak. gazdag a téli alma fajtaválasztéka, s kisebb mennyiségben van téli

M

körte, citrom, narancs, grapefruit, datolya minden piacon kapható. továbbra is az igényeket meghaladó a vágott baromfi, a hüvelyesek és a savanyúságok kínálata. emelkedik a friss tojás mennyisége. élénk a káposztafélék, a leveszöldségek, a télialma, valamint az üvegházi fejessaláta, a paraj, a sóska, az uborka, a paradicsom és a zöldhagyma kereslete.

a tárolt áruk piaci ára - a káposztafélék kivételével - az elmúlt heti áraknak megfelelően alakul. az üvegházi zöldségek közül csökkent a hónapos retek és az uborka piaci ára. az üvegházi zöldségek hét elejei árai: fejessaláta darabja 9-12, retek csomója 3.50-8, uborka kilója 84-100, paradicsom kilója 110-160, hegyespaprika darabja 9-12, paraj kilója 40-56, sóska kilója 60-76 forint.

a nagyvásártelepi fogyasztói árak február 2-án kilogrammonként: burgonya 5.10-5.70, vöröshagyma 10-12, lilahagyma 14, fokhagyma 70, dughagyma 30, fejeskáposzta 14, vöröskáposzta 16, kelkáposzta 16, kínai kel 14, üvegházi uborka 84, sárgarépa 10-12, gyökér 15-17, karalábé 12, zeller 17, cékla 9, feketeretek 7, sütőtök 5, torma 40-48 forint. cseresznyepaprika füzér 28, műanyagpoharas metélőhagyma darabja 13, retek csomója 3.50-4.50, zellerzöld csomója 2.50, petrezselyemzöld csomója 3 forint. champignon gomba 72, laskagomba 56-66 forint.

piros alma 6.80-12.60, körte 8-14, bosc kobak körte 14-20, héjas dió 32, héjas mandula 40 forint. savanyított káposzta 16, dióbél 140, étkezési kékmák 115, tojás darabja 2 forint. /mti/

kf/sa sl ie
17.06 010283 2203

-.-

sb0066 4 150 mtib2015 /embargó: 19 óráig!//

magyar-lengyel ipari tárgyalások

1983. február 1. - méhes lajos ipari miniszter és edward lukosz lengyel kohászati és gépipari miniszter január 31. és február 1-e között tárgyalásokat folytatott budapesten a két tárca közötti együttműködésről. meghatározták a munkamegosztásban rejlő lehetőségeket, és kijelölték az integráció elmélyítését elősegítő legfontosabb feladatokat. nagy figyelmet fordítottak az újabb szakosítási és kooperációs kapcsolatok feltárására. erre elsősorban a közúti járműiparban, ezen belül az autóbushagyártás terén, valamint a mezőgazdasági kisgépek gyártásában és az elektronikában van lehetőség. a tárgyalások eredményeit összegző jegyzőkönyvben a

M

mindkét fél számára előnyös együttműködés és gyártáskooperáció megalapozásához szükséges feladatokat és intézkedéseket rögzítették.

Edward Lukoszt kedden fogadta Marjai József miniszterelnök-helyettes és Pullai Árpád közlekedés- és postaügyi miniszter. /mti/

sz/gg/sa sl olt
17.11 010283 0972

-.-

sb0067 4 150 mtib2016 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. február 1. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása csütörtök reggelig:

ausztria:

eleinte tulnyomóan borult idő, többfelé esővel, majd felszakadozik a felhőzet. erős szél lesz. a hőmérséklet szerdán kora délután 4, 9, csütörtökön hajnalban -2, plusz 3 fok.

csehszlovákia:

borult idő többfelé esővel, majd felhőátvonulások szórványos záporral. a hőmérséklet szerdán kora délután 5, 10, csütörtökön hajnalban -3, plusz 2 fok.

szovjetunió:

tulnyomóan borult idő többfelé esővel. erős szél lesz. a hőmérséklet szerdán kora délután 6, 10, csütörtökön hajnalban -3, plusz 2 fok.

románia:

tulnyomóan borult idő szórványos esővel. a hőmérséklet szerdán kora délután 6, 11, csütörtökön hajnalban -2, plusz 3 fok.

jugoszlávia:

a gyakran változó felhőzetből szórványos esők várhatók. a hőmérséklet szerdán kora délután 7, 12, csütörtökön hajnalban -1, plusz 3 fok. /mti/

i/kf/kö sl olt

17.17 010283 1080

-.-

sb0068 4 150 mtib2017 /közönségszolgálat/

növényvédelmi előrejelzés - védekezés a ribiszkelepke ellen

1983. február 1. - a kiskertekben elterjedt gyümölcs a piros, és ujabban a sokféle fekete ribiszke, ahol egy-két bokornál több van belőlük, ott nagyobb gondot kell fordítani a kártevők és a kórokozók fellépésének megelőzésére - figyelmeztet a mém növényvédelmi és agrokémiai központja.

a kártevők közül jelenleg a kiskertekben és az üzemi ültetvényekben egyaránt az üvegszárnyu ribiszkelepke okozza a legtöbb gondot. évek óta ugyanis egyre jobban szaporodik. a lárva a vesszők belsejében él, s emiatt pusztul a bokor. hasznos kárt okozó a kaliforniai pajzstetű, amely szintén a vesszőket támadja meg.

az elmúlt év kedvező volt a kártevők számára, ezért már tavasszal erős fertőzés várható. mindkettő ellen a legjobb védekezés, ha tél végén vagy kora tavasszal kimetszik a fertőző vesszőket, s velük megsemmisítik a kártevőket.

a ribiszkelepke-hernyók jelenlétét a vesszők oldalán, a kirágási helyeken levő kitüremlések, a pajzstetűt pedig a már megsötétedett, apró, lapos dudorok formájában a kérgen látható pajzsok árulják el. ahol nagyon erős a fertőzés, később vegyszeres beavatkozásra is szükség lehet.

említésre méltó kártevő még a levéltetű és a levéldarázs. a tetvek már a fakadás után megjelennek, fellépésük ezuttal már kezdetben erősebb lesz a tavalyinál. a kártétel rovaröltszeres permetezéssel védhető ki. később nagyobb kárt okozhatnak a levéldarázsok. mivel évente több nemzedékük van, a fertőzött helyeken tarrágást okozhatnak. ahol megtalálják őket, legjobb mindig az első nemzedék lárváit elpusztítani. /mti/

kf/sl/er ie

17.20 010283 1643

h

-.-

bel

- 52 -

1983.02.01.

sb0069 4 150 mtib2018 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. február 1. - az európai nagyvárosok szerdára várható maximális hőmérséklete:

párizs	9	
london	7	
osló	-2	
stockholm	-1	
helsinki	2	
berlin	7	
varsó	5	
leningrád	3	
moszkva	2	
kijev	5	
prága	7	
bécs	8	
róma	12	
madrid	13	
belgrád	10	
bukarest	10	
szófia	8	
athén	14	fok. /mti/

i/kf/kö sl

17.21 010283 0508

-. -

sb0070 4 150 mtib2019 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. február 1. - február 1-től 22-ig békásmegyer és a batthyány tér között naponta 22 órától hajnal 3.40-ig a hév nem közlekedik. helyettük autóbuszok járnak. békásmegyer és szentendre között 22.30-tól 24 óráig 15 percenként, majd menetrend szerint közlekednek a vonatok. február 2-án üzemkezdettől békásmegyerről 5 órától 5 percenként indulnak a szerelvények a reggeli csúcsforgalomban.

az v. kerületben a pintér utcát teljes hosszában lezárták. óbudán a vörösvári uton a szőlő és a körte utca közötti szakaszon lezárták a flórián tér irányába tartó utpályát.

M

bel

- 53 -

1983.02.01.

a xi. kerületben a kelenhegyi uton a gellért térnél lezárták a külső forgalmi sávot. ezért a bartók béla ut felé a belső sávban haladhatnak a járművek. a szabadság-hidről a balra kanyarodóknak már a budai hidfőnél ajánlatos a belső forgalmi sávba huzódni.

február 2-án 15 órától, 3-án 22 óráig tilos megállni:

- az v. kerületben az apáczai csere jános utcában, a szende páل utca és a vigadó tér között mindkét oldalon;
- a szende páл utcában a dorottya utca és a duna korzó között mindkét oldalon és a járdán is;
- a pesti alsórakparton a vigadó téri hajóállomás és a lánchid közötti részen. itt még a kijelölt parkolóhelyeken sem várakozhatnak járműveikkel az autósok.

kérik az itt parkoló gépjárművek tulajdonosait, hogy február 2-án 17 óráig keressenek máshol várakozóhelyet. akik a tilalmat megszegik, azoknak a járművét a tulajdonosok, illetve az üzemben tartók költségére elszállítják. /mti/

fr/mi/sa -ár olt
17.22 010283 1555

-. -

sb0071 4 180 mtib2021 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. február 1. - a meteorológiai intézet jelenti kedd este:

ma az ország legnagyobb részén néhány órára kisütött a nap. az erős felhősödések helyenként rövid ideig tartó esővel, havazással jártak.

sokfelé fujt erős, néhol viharos délies szél. a hőmérséklet kora délután 4 és 9 fok között volt.

hazánkat előbb még enyhe, majd holnap hidegebb léghullámok érik el, szeles, változékony időt okozva.

előrejelzés az ország területére szerda estig:

-----
többször lesz erősen felhős az ég, és sokfelé várható eső, később zápor.

az időnként még erős délnyugati szél holnap északnyugatra fordul és helyenként viharos széllelkések is lesznek.

a hőmérséklet hajnalban 3, 8, kora délután 7, 12 fok között alakul.

M

előrejelzés budapestre szerda délutánig:

-----

időnként fölszakad a felhőzet, eső, és ismétlődő zápor várható. az éjszaka néha erős délnyugati szél holnap északnyugatra fordul és viharos lökésekre kell számítani. a hőmérséklet hajnalban 6, kora délután 10 fok körül valószínű. /mti/

er olt

17.59 010283 1165

.-.

sb0072 4 150 mtib2022

szerdán újabb elfojtási kísérlet

1983. február 1. - kedden estére sikeresen befejeződtek egy újabb elfojtási kísérlet előkészületei a nagyhegyesi 77-es gázkutnál keletkezett gázkitörésnél. sikerült hozzáférhetővé tenni a megsérült kut csőfejét, és így megvan a remény arra, hogy rá tudják majd helyezni a kutra az új zárószelvényt.

nagy könnyebbséget jelentett a munkáknál, hogy kedden reggel a nagy erővel feltörő, homokkal és vízzel kevert metángáz a zárószelvényt felső részét ledobta. így most már nyílegyenesen tör a magasba a 200 milliméter „vastag”, gázoszlop. a vele együtt felszínre jövő vízcseppeket és egyéb részecskéket messze elrepíti a szántóföldekre, könnyebben és gyorsabban dolgozhatnak a szerelők, nem kell vízelvezető árkokat és gödröket ásni. szerencsére nem romlott tovább a csőfej állapota sem.

kedden a szegedi és a hajdusoboszlói mentőcsoport tagjai, nagy műszaki segítséggel, megoldották a kut kétszer két méteres vastag betonból készült aknájának a felszedését, illetve kiemelését, ezt követően pedig kialakították a gázcső körül azt a teret, ahol a tervezett elzárás utolsó szakaszában - szerdán - dolgoznak majd a szakemberek.

kedden este a mentőcsoportok tagjai ismét megbeszélést tartottak és pontosan rögzítették a szerdai feladatokat: percnyi pontossággal szabták meg az egymást követő munkamozzanatok menetrendjét. az első tennivaló a csőfej sérült, használhatatlanná vált részeinek eltávolítása lesz. ha ez megtörtént, felrakhatják az új elzáró szelvényt. /mti/

szü/éva/sa kz olt

18.01 010283 1554

.-.

sb0073 4 130 mtib2023

a szovjet nép - kiállítás a munkásmozgalmi muzeumban

1983. február 1. - a szovjet nép címmel kiállítás nyílt kedden a budavári palotában. a szovjetunió központi forradalmi muzeuma, a magyar-szovjet baráti társaság és a magyar munkásmozgalmi muzeum közös rendezésében, a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége megalakulásának 60. évfordulója alkalmából. a kiállítást duschek lajosné, a magyar-szovjet baráti társaság alelnöke nyitotta meg. beszédében méltatta a szovjetunió történelmi szerepét, a soknemzetiségű szocialista államszövetség megalakításának jelentőségét. a többi között hangsúlyozta: az azóta eltelt hat évtized bizonyította, hogy a nemzeteknek a testvéri egység tudatán alapuló önkéntes szövetsége, a lenini politika élő gyakorlata - felszámolva a nemzetiségek közötti ellentétek politikai és gazdasági bázisát - a társadalmi haladás, a sokoldalú fejlődés lendítőerejévé vált.

a megnyitó résztvevőit üdvözölte jurij aszatrov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa is.

a szovjetunió köztársaságainak lobogóival és cimereivel díszített muzeumi előcsarnokból nyíló kiállítás három részre tagolódik. az első tárlók dokumentumai, plakátjai és tárgyi emlékei a nagy októberi szocialista forradalom győzelmének időszakába kalauzolják a látogatókat. képet adnak a polgári demokratikus és szocialista forradalom társadalmi-gazdasági feltételeiről, az oroszországi és a nemzetiségi körzetekben élő munkások és parasztok életéről.

a forradalom győzelmét idéző dokumentumok érzékeltetik: miként nyert csatát, szilárdult meg a szovjet hatalom a baltikumtól közép-ázsiaig. a kiállítási tárgyak szemléltetik a vállvetve küzdő szovjetunió-beli népek és nemzetiségek hősi küzdelmét, amellyel szétzúzták a hitleri fasizmust.

a kiállítás második része a fejlett szocializmust építő szovjet társadalom elmúlt évtizedeinek eredményeiről ad képet. a kiállítás bemutatja a legfontosabb iparágak és a mezőgazdaság fejlődését. külön tablón illusztrálja a tudomány és a termelés mind szorosabb kapcsolatát. a művelődésben elért eredményekről színházi előadások hirdetőanyagai, írók által dedikált könyvek, ismert zeneszerzők és filmrendezők személyes iratai és tárgyai nyújtanak képet.

M

a tárlat befejező részében tárgyi dokumentumok érzékeltetik a szovjetunió és a baráti országok politikai, gazdasági és kulturális együttműködését. külön helyet foglalnak el a szovjet-magyar barátság és együttműködés dokumentumai, példázva a két ország közötti sokoldalú és hasznos kapcsolatok mindennapját. /mti/

jgy/ka -ár/er olt

18.50 010283 2571

--

sb0074 4 130 mtib2026

egyiptomi politikusok látogatása hazánkban

1983. február 1. - a hazafias népfront országos tanácsának meghívására kedden hazánkba érkezett az egyiptomi egységes haladó nemzeti tömörülés pártjának küldöttsége, fuad mursi, a titkárság tagja vezetésével. megbeszélést folytattak a hnf ot kovács béla titkár vezette tárgyalócsoportjával, kölcsönösen tájékoztatták egymást az egyiptomi párt illetve a népfront-mozgalom tevékenységéről. megállapodtak abban, hogy a jövőben rendszeresen együttműködnek a népek közötti barátság erősítéséért, a békéért, a társadalmi haladásért, a leszerelésért vívott küzdelemben. /mti/

tr/sa -ár olt

19.14 010283 0642

--

sb0075 4 180 mtib2029

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. február 1.

sb0001 új pénzügyi szabályok
sb0002 garzonlakások, kamatmentes ...
sb0003 mérleg ... /1. rész/
sb0004 mérleg ... /2. rész/
sb0005 új vonások a mkb ... /1. rész/
sb0006 új vonások a mkb ... /2. rész/
sb0007 népi ellenőrök tapasztalatai
sb0008 asztali másológép

sb0009 hazai szerszámgép-hajtás
sb0010 kevesebb anyagból dolgozik
sb0011 olajmunkás-szálloda
sb0012 megkezdődött a kacsakeltetés
sb0013 a mezőgazdasági könyvhónap
sb0014 néprajzi alkotóműhely
sb0015 a hungarhotels kiváló tanulója
sb0016 illetményföldként ribizli
sb0017 oltványvédő vjász
sb0018 csehszlovákiai turnéra
sb0019 posztumusz hervay-kötet
sb0020 őrségi utak, járdák
sb0021 javító-karbantartó vállalatok /1. rész/
sb0022 javító-karbantartó vállalatok /2. rész/
sb0023 a mnot elnökségének ülése
sb0024 a kpvd sz elnökségének ... /1. rész/
sb0025 t ö r ö l v e !
sb0026 a kpvd sz elnökségének ... /2. rész/
sb0027 plakátok és katalógusok
sb0028 az állami biztosító ... /1. rész/
sb0029 az állami biztosító ... /2. rész/
sb0030 tanárjelöltek iskolái ...
sb0031 a szakszervezetek a nők ... /1. rész/
sb0032 a szakszervezetek a nők ... /2. rész/
sb0033 a szakszervezetek a nők ... /3. rész/
sb0034 a szakszervezetek a nők ... /4. rész/
sb0035 információs iroda
sb0036 újból megnyílt
sb0037 nem pihen a természet
sb0038 levált a gázkut
sb0039 időjárásjelentés
sb0040 magyar-ndk választékcseré
/folyt. köv./ s -
21.07 010283 1450

--

sb0076 4 180 mtib2030

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

- sb0041 megemlékezés
- sb0042 halált okozott az ágyban
- sb0043 gázolás
- sb0044 kétszázharmincezer tonna ... /1. rész/
- sb0045 meghalt dr. kettesy aladár
- sb0046 emlékezés hajnal anna és ...
- sb0047 haditechnikai modell-kiállítás
- sb0048 sajtókonferencia ...
- sb0049 kétszázharmincezer tonna ... /2. rész/
- sb0050 magyar szakembert választott
- sb0051 az oei idej programja
- sb0052 a bolgár kulturális központ
- sb0053 a magyar kereskedelmi ...
- sb0054 debreceni vb-ülés
- sb0055 elhunyt szász péter
- sb0056 katonai kollégiumi napok
- sb0057 új tanácselnököt választottak
- sb0058 lehetetlen dolgok
- sb0059 mezőgazdasági kutatási ...
- sb0060 befejezte látogatását
- sb0061 piaci jelentés
- sb0062 budapesten a lengyel ...
- sb0063 autó-sorszámok
- sb0064 hazánkba látogat a máltai ...
- sb0065 magyar-lengyel ipari ...
- sb0066 a környező országok időjárása
- sb0067 növényvédelmi előrejelzés
- sb0068 az európai nagyvárosok hőmérséklete
- sb0069 a főinform jelenti
- sb0070 időjárásjelentés
- sb0071 szerdán újabb elfojtási ...
- sb0072 a szovjet nép ...
- sb0073 egyiptomi politikusok ...
- sb0074 tartalomjegyzék /1. rész/
- sb0075 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: fehér péter
 izsák erika
 oltványi ottó

21.08 /mti/ er olt - v é g e -
 010283 1400

-.-

60.008/1

Belföldi hírek-----
budapest, 1983. február 02.

bel

s z e r d a
-----

sb0001 4 130 mtib1001

évi mérleg a fővárosi tanács ipari és szolgáltató vállalatainál
/1. rész/

1983. február 2. - az előzetes becslések szerint nagyjából az előző évinek felel meg, mintegy 7 milliárd forint a fővárosi tanács ipari főosztályához tartozó 19 vállalat tavalyi árbevétele - még a mérlegbeszámoló végleges elkészítése előtt így tájékoztatták a főosztályon a vállalatok gazdálkodásáról az mti munkatársát. mint elmondták, az elmúlt évi munka eredményeként 5 százalékkal növekedett az ipari és a szolgáltatóvállalatok termelékenységé, s várhatóan 2 százalékkal nagyobb nyereséget könyvelhetnek el, mint 1981-ben.

e vállalatok munkája szorosan kapcsolódik a fővárosi igények kielégítéséhez, a lakosság ellátásához. jelentős szerepet vállalnak a kenyér- és péksütemény ellátásban, az ipari-javító szolgáltatásokban. két egységükben - a kefe- és seprügyártó, valamint a kézműipari vállalatnál - a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról is gondoskodnak.

áruteremelő vállalataiknál a külkereskedelmi értékesítés a vártnál nehezebben alakult. ezért fokozták piackutató tevékenységüket, olyan termékszerkezet kialakítására törekedtek, amely hosszabb távra biztosítja az értékesítési lehetőségeket. egyebek között ennek is köszönhető, hogy például a fővárosi ruhaipari vállalat a konvertibilis bevételeit 40 százalékkal tudta növelni, a női fehérneműgyártásban elért eredményeikkel nemcsak az export-árualapokat bővítették, hanem importot is megtakarítottak.